

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 2/2013

Cena \$ 2.50

FEBRUARY 2013

Bazilika sv. Klementa v Římě a hrob sv. Cyrila

Svátek sv. Cyrila a Metoděje, který si v naší staré vlasti připomínáme 5. července, připadá v celé církvi na 14. února. Právě toho dne roku 869 zemřel v Římě sv. Konstantin - Cyril a byl pochován v bazilice sv. Klementa. Návštěva tohoto kostela bude dnešním kamínkem v mozaice života slovanských věrozvěstů, kterou v Hlasech národa vytváříme v letošním jubilejním roce 1150 let od jejich příchodu na Velkou Moravu.

Svatý Klement se narodil v polovině 1. století v Římě. Byl vychován v pohanské víře. Jeho život změnila kázání apoštola Barnabáše. Dal se pokřtít a seznámil se také s apoštolem Petrem, kterého snad i zastupoval za jeho nepřítomnosti v Římě. Svátý Irenej o něm napsal, že ještě viděl a na vlastní uši slyšel apoštoly. Origenes, Eusebius a sv. Jeroným ho ztotožňují s Klementem, o němž sv. Pavel píše jako o svém spolupracovníku (Flp 4,3). Kolem roku 90 se stal Klement po Línovi a Klétovi třetím nástupcem Petrovým na římském stolci, tedy čtvrtým papežem. Když dostal zprávu o tom, že v korintské obci někteří mladí křesťané odmítli starší kněze, poslal do Korinta dopis, v němž vybízel ke svornosti, pokoji a pořádku a zároveň zdůrazňoval, že biskupové, kněží a jáhnové mají pravomoc od apoštolů a jejich právoplatných zástupců. Tento list byl podle svědectví církevního historika Eusébia čítán při nedělních bohoslužbách v Korintě ještě 70 let po Klementově smrti a dodnes se zachoval.

Jako římský biskup ustanovil Klement v každém římském okrese sedm zapisovatelů, kteří měli za úkol zaznamenávat skutky křesťanských mučedníků. Rozesílal hlasatele evangelia do dalších evropských zemí a sám svým slovem a příkladem obracel mnoho pohanů. Pokřtíl asi 400 vysoce postavených Římanů, patřících k císařskému dvoru. Císař Traján (98 - 117) jej pak koncem 1. století poslal do vyhnanství na Krym. Klement ani zde nepřestal být horlivým pastýřem a vedle toho, že v Chersonu těšil ostatní křesťany odsouzené k práci v mramorových dolech, konal divy a obracel místní obyvatele. Vlivem jeho působení ve vyhnanství, došlo

údajně ke stavbě 75 kostelů.

Legenda vypráví, že odsouzenecům v lomech pro nedostatek vody hrozila smrt žízni. Klement se proto obrátil o pomoc k Bohu a při modlitbě najednou uviděl beránka, který hrabal kopýtkem na jednom místě. Klement tam šel, a přestože to bylo na skále, otevřel na tomto místě pramen vody. Po tomto zázračném objevení se vody, mnoho pohanů přijalo křest. Proto se císař Traján rozhodl Klementa usmrtit. Někdy v letech 100 - 101 byl Klement s přivázanou kotvou kolem krku shozen z lodi do moře. Mořské vlny však jeho tělo vynesly na břeh a krymští křesťané ho pochovali i s nalezenou kotvou na malém ostrově u Kozáckého zálivu a nad jeho hrobem vystavěli kapli. Po čase křesťané Chersonu podlehli nájezdům pohanů a Klementův hrob upadl v zapomenutí. Byl objeven až v roce 861 Konstantinem a Metodějem při jejich cestě k Chazarům a část světcových ostatků byla přenesena do Konstantinopole a potom do Říma. Již ve 4. století byl v Římě sv. Klementovi zasvěcen jeden z nejstarších kostelů a dodnes je jeho jméno zařazeno v první eucharistické modlitbě tzv. Římském kánonu.

V druhé polovině 9. století byla Byzantská říše sice mocná, ale její pohraničí bylo neustále ohrožováno. Z východu Byzanc napadali Arabové, ze severu Bulhaři, Avari a Maďaři a v roce 860 velkou námořní invazí zaútočili na Konstantinopol Rusové. Císař Michal III. hledal spolehlivého spojence a tím byli Chazaři. Byl to národ turecké rasy a jejich říše se rozprostírala mezi Černým a Kaspickým mořem a dosahovala od Kavkazu ke Kyjevu. Chazaři byli jediným nehebrejským etnikem, které hromadně přijalo židovské náboženství, které vyznávali především urození lidé, a tak bylo v podstatě státním náboženstvím. V zemi ovšem bylo i mnoho vyznavačů Mohameda a také početná vrstva křesťanů. Císař Michal III. využil pozvání Chazarského vládce chagana, aby mu poslal nějakého učeného muže a slíbil, že pokud zvítězí v disputaci nad židy a saracény, přijme země křesťan-

skou víru. Císař pozvání využil a poslal k chaganovi diplomatickou misi v níž byli i Konstantin a jeho bratr Metoděj. Vedle politického úkolu, kterým byla společná obrana proti nájezdům, měli oba bratři i úkol náboženský, obhájit křesťanskou víru. Poselstvo vyrazilo na cestu v polovině roku 860 a přes Černé moře se dostalo až na Krym. Tam se rozhodli přezimovat, neboť plavba přes Azovské moře byla v tomto období nebezpečná. Dále pak měli pokračovat přes Kubáňskou step až do sídelního Derbenitu u Kaspického moře.

Zimní přestávky v Chersonu využili k pátrání po hrobu sv. Klementa, papeže a mučedníka. Se souhlasem místního biskupa podnikli archeologický průzkum v rozvalinách kostelíka na ostrůvku v moři spojeném s pevninou jen úzkou šíjí, která navíc byla za každého přílivu pod vodou, kde však podle lidového podání měl být sv. Klement pochován. Po usilovném kopání se 30. ledna 861 podařilo rakev s ostatky světce najít a identifikovat podle kotvy, která se u nich nacházela. Všichni obyvatelé Chersonu se pak shromáždili ke slavnostnímu přenesení ostatků, které biskup uložil do vzácné archy a duchovenstvo ji neslo za zpěvu hymnů v čele s biskupem a představeným města, doprovázeno nespočtem zástupem věřících se svícemi v rukou do města, kde byly uloženy v katedrále. Konstantin k této příležitosti sestavil oslavnou „Řeč na přenesení ostatků sv. Klementa“, která je též známá jako Legenda Chersonská.

Na jaře 861 pak pokračovala mise k Chazarskému chaganovi, kde Konstantin ve slavné polemice mistrně obhájl křesťanské učení vůči židům i muslimům. Konstantin pak pokřtíl na dve stě lidí, ale chazarský panovník sám křest nepřijal. V listu císaři Michalovi však napsal tato slova. „Poslal jsi nám muže, který nám vysvětlil, že křesťanská víra je učením i skutky svatá a že je to pravá víra.“

Pokračování na str. 20

Foto na titulní straně:

Průčelí baziliky sv. Klementa v Římě

Přístup, Moravěňko

Přístup, Moravěňko, přístup blíže,
viz, jak apoštol tvůj umírá:
Cyril, jenž ti kázal spásu kříže,
na věčnost se k Bohu ubírá.
Poslušen jsa hlasu Ježíšova,
k Římu v jistotě tak putoval,
jasný důkaz dala jeho slova,
ryzost víry že vždy zachoval.

S věrným bratrem Metodějem spolu
k Petrově se skále dostavil
a tam ke svých Moravanů bolu
pozemský svůj úkol dokončil.
Ejhle, lože, na němž tělo klesá,
unaveno těžké po práci!
Cyril nenařiká, duše plesá,
v nebeskou vlast se již navrácí.

Zdřímnuv jedné chvíle, spatřil Krista,
jak mu kyne s tváří milostnou,
a tak věštba zpravila ho jistá,
že již skoná dráhu žalostnou.
Proto svolal kolem lůžka svého
bratra, učedníky milené,
„s Bohem!“ jim dal z nitra upřímného
před odchodem v kraje nadhvězdné.

Vzácný klenot na srdci mu leží,
těžce od něho se odloučí.
Viš-li, Moravěňko, oč mu běží?
Slyš, co bratru svému poroučí:
„Metoději, bratře, podíl stejný
dva jsme měli v jednom spřežení,
plnili jsme úkol blahodějný:
Moravanů milých spasení.

Hospodin mne nyní k sobě volá,
tělem zemdlen padám na líše,
bez nás lid ten zkáze neodolá,
nepozná mír Pána Ježíše.
Nuže, vrať se na Moravu drahou,
neopouštěj mladé štěpnice,
vzdělávej ji dále stejnou snahou,
by ji nezvrátila vichřice.

Pohřeb sv. Cyrila, freska v kapli sv. Cyrila a Metoděje v bazilice sv. Klementa v Římě

Já pak za to v nebi bez ustání
přimlouvám se budu u Pána,
aby žehnal tvému namáhání,
až nás jedna spojí odměna.“
Domluvil tak věrný sluha Páně,
rajský mír mu v tváři rozkvétá,
oko hasnouc, od pozemské pláně
k svatým horám s touhou zalétá.

Metod zatím v žalu přehlubokém
tiskne ruku bratra věrného,
přisahuje mu, že se rychlým krokem
uchopí zas pluhu svatého.
Nato pozvedá se Cyril blahý,
žehná žákům svým i bratrovi,
naposledy slyšet šepot drahý:
„Moravany získej Kristovi!“

Slyš to, Moravo, slyš, rode celý,
kterak tebe Cyril miloval,
poslední dech svaté lásky vřelý,
umíraje, tobě věnoval!
Stovky let, co dozněla ta slova,
neumřel však srdce jeho hlas,
rozléhá se po Moravě znova,
nikdy nezmaří ho žádný čas.

„Poslyš, národe můj přežádoucí,
volá podnes z jasné výšiny,
„žádáš-li si slávy nehynoucí,
v Kristu hledej základ jediný!
Spustíš-li se skály jeho věčné,
bezedné tě moře pochová
vrah tě vydá trýzni nekonečné,
na věky pak zhasne svíce tvá.

Kristus vyhojí však tvoje rány,
novým životem tě obrodí,
otevře ti ráje svého brány
tam, kde v slávě věčné vévodí,
v slávě, již jsem na odchodu žádal
tobě, národe můj slovanský;
prosby za tebe jsem Bohu skládal,
by tě spojil v Sión křesťanský.“

Otče svatý, jenž již mnoho věků
chválíš Pána v nebi s Metodem,
vypros, po dlouhém ať bouře vzteku
vzejde slunce nad tvým národem;
slunce věkověčné, slunce spásné,
které z Velehradu svitlo nám,
jehož světlo nikdy neuhasne,
vlasti všem ať září končinám!

LITURGICKÁ ČTENÍ

5. neděle v mezidobí - 10. února 2013

1. ČTENÍ - Iz 6, 1-2a. 3-8

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toho roku, kdy zemřel král Uzijáh, viděl jsem sedět Pána na vysokém a vznešeném trůnu, lem jeho roucha naplňoval svatyni. Nad ním se vznášeli sferafové. Jeden volal na druhého: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů, celá země je plná jeho slávy.“ Čepy prahů se chvěly tímto voláním a dům se naplnil dýmem. Tu jsem zvolal: „Běda mě, je se mnou konec! Vždyť jsem člověk nečistých rtů, mezi lidem nečistých rtů bydlím, a krále, Hospodina zástupů, jsem viděl svýma očima!“ Tu ke mně přilétl jeden ze serafů, v ruce měl rozžhavený kámen, který vzal kleštěmi z oltáře. Tím se dotkl mých úst a řekl: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizela tvá vina, smyt je tvůj hřích!“ Pak jsem slyšel hlas páně, jak praví: „Koho mám poslat, kdo nám půjde?“ Řekl jsem: „Zde jsem, mne pošli!“

2. ČTENÍ - 1 Kor 15, 1-11

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Chci vám, bratři, vyložit radostnou zvěst, kterou jsem vám už hlásal. Vy jste ji přijali a jste v tom pevní. Ona vás vede ke spáse, když se ji držíte přesně tak, jak jsem vám to kázal; jinak jste uvěřili nadarmo. Využil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti. Pak se zjevil více než pěti stům bratřím najednou - většina z nich dosud žije, někteří však už zesnuli. Potom se zjevil Jakubovi, pak všem apoštolům. A po všech jako poslední jsem ho uviděl i já, nedochůdce. Ano, já jsem nejmenší z apoštolů; nejsem ani hoden, abych byl nazýván apoštolem, protože jsem pronásledoval Boží církev. Ale Boží milostí jsem to, co jsem, a jeho milost, kterou mi udělil, nezůstala ležet ladem. Ano, pracoval jsem do únavy daleko více než všichni ostatní. Vlastně ne já, nýbrž Boží milost se mnou. Ale ať už já, nebo oni: tak to kážeme a tak jste v to uvěřili.

EVANGELIUM - Lk 5, 1-11

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš stál u Genezaretského jezera, lidé se na něho tlačili, aby slyšeli Boží slovo. Tu spatřil u břehu stát dvě lodě. Rybáři z nich vystoupili a prali síť. Vstoupil na jednu z těch lodí, která patřila Šimonovi, a požádal ho, aby trochu odrazil od břehu. Posadil se a z lodi učil zástupy. Když přestal mluvit, řekl Šimonovi: „Zajeď na hlubinu a spusť síť k lovení!“ Šimon mu odpověděl: „Mistře, celou noc jsme se loptili, a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím síť.“ Když to udělali, zahrnuli velké množství ryb, že se jim síť téměř trhaly. Další znamení společníkům v druhé lodi, aby jim přišli na pomoc, a ti přijeli. Naplnili obě lodě, až se potápěly. Když to Šimon Petr viděl, padl Ježíšovi k nohám a řekl: „Pane odejdi ode mě: jsem člověk hříšný!“ Zmocnil se ho totiž

úžas - a také všech jeho společníků - nad tím lovem ryb, které chytili; stejně i Zebedeových synů Jakuba a Jana, kteří byli Šimonovými druhy. Ježíš řekl Šimonovi: „Neboj se! Od nynějška budeš lovit lidi.“ Přirazili s loďmi k zemi, nechali všeho a šli za ním.

1. neděle postní - 17. února 2013

1. ČTENÍ - Dt 26, 4-10

Čtení z páté knihy Mojžišovy.

Mojžíš řekl lidu: „Kněz vezme z tvé ruky koš a položí jej před oltář Hospodina, tvého Boha. Ujmeš se slova a vyznáš před Hospodinem, svým Bohem: ‚Můj praotec byl potulným Aramejcem, sestoupil do Egypta a přebýval tam v malém počtu osob jako přistěhovalec. Ale stal se tam národem velikým, mocným a početným. Egypťané však nás týrali, sužovali a podrobili tvrdému otroctví. Tehdy jsme křičeli k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin slyšel náš hlas, viděl naši bídu, lopotu a útlak. Hospodin nás vyvedl z Egypta mocnou rukou, napřaženým ramenem, šířil velký strach a působil znamení a divy. Přivedl nás na toto místo a dal nám tuto zem, zem oplývající mlékem a medem. Nyní hle - přináším prvotiny plodů půdy, kterou jsi mi dal, Hospodine!‘ Položíš koš před Hospodinem, svým Bohem, a pokloníš se Hospodinu, svému Bohu.“

2. ČTENÍ - Řím 10, 8-13

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Co říká Písmo? ‚Blízko tebe je to slovo, máš ho v ústech i ve svém srdci‘; to je slovo víry, které hlásáme. Jestliže tedy ústy vyznáváš, že Ježíš je Pán, a v srdci věříš, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. Víra vede ke spravedlnosti, vyznání ústy vede ke spáse. Písmo přece říká: ‚Žádný, kdo v něho věří, nebude zklamán.‘ Není totiž žádný rozdíl mezi židem a pohanem: všichni přece mají jednoho a téhož Pána a ten je bohatě štědrý ke všem, kdo ho vzývají. Vždyť ‚každý, kdo bude vzývat jméno Páně, bude spasen‘.

EVANGELIUM - Lk 4, 1-13

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha svatého. Duch ho vodil pouští čtyřicet dní a ďábel ho pokoušel. Ty dny nic nejedl a když uplynuly, vyhladoval. Ďábel mu řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kameni, ať se z něho stane chléb!“ Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: ‚Nejen z chleba žije člověk.‘“ Pak ho ďábel vyvedl vzhůru, v jediném okamžiku mu ukázal všechna království světa a řekl mu: „Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chci. Jestliže se přede mnou sklóníš, všechno to bude tvoje.“ Ježíš mu na to řekl: „Je psáno: ‚Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit!‘“ Potom ho ďábel zavedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrchol chrámu a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, vrhni se odtud dolů! Je přece psáno: ‚Svým andělům dá o tobě příkaz, aby tě ochránili, takže tě ponесou na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.‘“ Ježíš mu odpověděl: „Je řečeno: ‚Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha!‘“ Když ďábel dokončil všechna pokušení, opustil ho až do určeného času.

2. neděle postní - 24. února 2013

1. ČTENÍ - Gn 15,5-12,17-18

Čtení z první knihy Mojžíšovy

Bůh vyvedl Abráma ven a pravil: „Pohlédni na nebe a spočítej hvězdy, můžeš-li je spočítat!“ - a dodal: „Tak čtené bude tvé potomstvo!“ Abrám Hospodinu uvěřil, a ten ho za to uznal za spravedlivého. Znovu mu pravil: „Já jsem Hospodin, já jsem tě vyvedl z Uru Chaldeců, abych ti dal tuto zemi do vlastnictví.“ Abrám řekl: „Pane, Hospodine, podle čeho poznám, že ji dostanu do vlastnictví?“ Bůh mu řekl: „Vezmi pro mě jalovici, kozu, berana, všechny tříroční, pak ještě hrdličku a holoubě.“ Abrám mu přinesl všechna tato zvířata, rozpůlil je a položil jednu polovici proti druhé, ale ptáky nerozpůlil. Dravci se slétali na mrtvá těla, ale Abrám je odháněl. Slunce se sklánělo k západu, když Abrám upadl do hlubokého spánku; pojala ho hrůza a velká tíseň. Zatím slunce zapadlo, nastala tma, a hle - dýmající pec a ohnivá pochodeň přešly mezi oněmi rozpůlenými částmi. V ten den uzavřel Hospodin s Abrámem smlouvu a řekl: „Tvému potomstvu dávám tuto zemi od Egyptského potoka až k veliké řece, řece Eufratu!“

2. ČTENÍ - Flp 3,17-4,1

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Bratři, jedněte všichni tak, jak jedná já, a dívejte se na ty, kdo žijí podle mého příkladu. Často jsem vás na to upozorňoval, a teď to říkám se slzami v očích, že se jich mnoho chová jako nepřátelé Kristova kříže. Jejich konec je záhuba, jejich bůh je břicho a vychloubají se tím, zač by se měli stydět, mají zájem jenom o věci pozemské. My však máme svou vlast v nebi, odkud také s touhou očekáváme spasitele Pána Ježíše Krista. On přemění naše ubohé tělo, aby nabylo stejné podoby jako jeho tělo oslavené. Způsobí to jeho moc, kterou si může podřídít všecko. A tak, moji bratři milovaní a vytoužení, moje radosti a koruno, stůjte v Pánu pevně, milovaní!

EVANGELIUM - Lk 9,28b-36

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš vzal s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil s nimi na horu pomodlit se. Když se modlil, výraz tváře se mu změnil a jeho šat oslnivě zbělel. A hle, rozmlouvali s ním dva muži - byli to Mojžíš a Eliáš. Zjeví se ve slávě a mluvili o jeho smrti, kterou měl podstoupit v Jeruzalémě. Petra a jeho druhy však přemohl spánek. Když se probrali, spatřili jeho slávu a ty dva muže stát u něho. Jak se potom od něho vzdalovali, řekl Petr Ježíšovi: „Mistře, je dobře, že jsme tady! Postavíme tři stany: jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi.“ Nevěděl, co mluví. Zatímco to říkal, objevil se oblak a zahalil je. Když se octli v oblaku, padala na ně bázeň. Z oblaku se ozval hlas: „To je můj vyvolený Syn, toho poslouchejte!“ Když se ten hlas ozval, byl už Ježíš sám. Zachovali o tom mlčení a nikomu v oněch dnech nepověděli nic o tom, co viděli.

3. neděle postní - 3. března 2013

1. ČTENÍ - Ex 3,1-8a,13-15

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Mojžíš pásal stádo svého tchána Jitra, midjanského kněze. Když jednou vyhnal stádo za step, přišel k Boží hoře Chorebu. Tu se mu zjevil Hospodinův anděl v plameni ohně, který šlehal ze středu keře. Díval se, a hle - keř hořel plamenem, ale neshořel. Mojžíš si řekl: „Půjdu se podívat na ten zvláštní jev, proč keř neshoří.“ Když Hospodin viděl, že se přichází podívat, zavolal ze středu keře: „Mojžíši, Mojžíši!“ A on odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh řekl: „Nepřibližuj se sem, zůj opánky ze svých nohou, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá.“ A pokračoval: „Já jsem Bůh tvého otce, já jsem Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův!“ Mojžíš zahalil svou tvář, neboť se bál pohlédnout na Boha. Hospodin pravil: „Viděl jsem bídu svého lidu, který je v Egyptě, slyšel jsem jejich nářek na biřice; ano, znám jejich bolesti. Proto jsem sestoupil, abych je vysvobodil z ruky Egyptanů a vyvedl je z oné země do země úrodné a širé, do země oplývající mlékem a medem.“ Mojžíš pravil Bohu: „Hle, já přijdu k synům Izraele a řeknu jim: ‚Posílá mě k vám Bůh vašich otců.‘ Když se zeptají: ‚Jaké je jeho jméno?‘ - co jim mám říci?“ Bůh pravil Mojžíšovi: „Já jsem, který jsem!“ A dodal: „Tak řekneš synům Izraele: ‚Ten, který jest, posílá mě k vám.‘“ A ještě pravil Bůh Mojžíšovi: „Tak řekneš synům Izraele: ‚Hospodin, Bůh vašich otců, Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův, posílá mě k vám!‘ To je moje jméno na věky, to je můj název po všechna pokolení.“

2. ČTENÍ - 1 Kor 10,1-6,10-12

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Chtěl bych vám, bratři, připomenout, že všichni naši praotcové byli pod oblakem, všichni prošli mořem, všichni přijali Mojžíšův křest v oblaku a v moři, všichni jedli stejný duchovní pokrm a všichni pili stejný duchovní nápoj; pili totiž z duchovní skály, která je doprovázela, a tou skálou byl Kristus. Ale přesto se většina z nich Bohu nelíbila. Pomřeli na poušti. Tyto věci se staly nám pro výstrahu, abychom netoužili po špatnostech, jako toužili oni. Ani nereptejte, jako někteří z nich reptali, a za to byli pobiti od anděla Zhoubce. To se jim přihodilo jako výstražný příklad a bylo to napsáno jako poučení pro nás, kteří žijeme v době poslední. Když se tedy někdo domnívá, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.

EVANGELIUM - Lk 13,1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

V té době přišli k Ježíšovi se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí zviřat. Řekl jim na to: „Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni podobně zahynete. Anebo oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a usmrtila je: myslíte, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni právě tak zahynete. Vypravoval pak toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: ‚Hle, už tři léta přicházím hledat ovoce na tomto fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz ho! Proč má zabírat půdu?‘ On mu však odpověděl: ‚Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.‘“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31. ledna 2013

Politické události

Vláda přežila i pátý pokus o vyslovení nedůvěry, tentokrát se hlasovalo kvůli amnestii

Kabinet Petra Nečase ve čtvrtek 17. ledna ustál pátý pokus opozice o jeho svržení. Hlasování o nedůvěře vládě vyvolala opoziční ČSSD kvůli kontroverzní amnestii prezidenta Václava Klause, kterou Nečas podepsal. Nedůvěru vyslovilo 92 poslanců, opozice ale potřebovala nejméně 101 hlasů. Proti vládě hlasovali poslanci ČSSD, KSČM, Věci veřejných a nezařazený Jiří Paroubek. Opozice kritizovala rozsah amnestie, díky níž se na svobodu dostalo kolem 6 400 lidí, a především to, že zastavuje trestní stíhání závažných hospodářských kauz. „Tato podoba amnestie budí podezření, že ve skutečnosti byla ušita na míru právě na základě několika konkrétních kauz závažné hospodářské trestné činnosti,“ prohlásil Bohuslav Sobotka, předseda ČSSD. Nečas reagoval slovy, že snaha o vyjádření nedůvěry vládě je pouze záminkou „využít rozjitřené atmosféry“. Ve svém vystoupení zároveň uvedl, že české věznice jsou přeplněné a každý den vězně ve vězení stojí daňové poplatníky tisíc korun. Nesouhlas s amnestií vyjádřili i poslanci koaliční TOP 09. „Tato amnestie je opravdu nešťastná především kvůli abolicí, tedy že se zastaví trestní řízení proti mnoha velmi vážným zločinům obviněných lidí,“ prohlásil místopředseda vlády, předseda TOP 09 Karel

Schwarzenberg a po svém projevu opustil jednací sál.

Poslanci Bárta se Škárkou zproštění viny, státní zástupkyně se proti rozsudku odvolala

Obvodní soud pro Prahu 5 ve středu 23. ledna zprostil viny poslance Víta Bárta (VV) a Jaroslava Škárku (nezařazený, dříve VV) poté, co mu případ k opakovanému projednání vrátil odvolací soud. Státní zástupkyně Hana Vrbová se proti rozsudku na místě odvolala. Původní rozsudek přitom odsoudil Bárta k osmnáctiměsíční podmínce za podplácení a Škárku na tři roky nepodmíněně za podvod. V kauze šlo o obálky s penězi, které Bárta předal svým spolustraníkům Kristýně Kočí a Jaroslavu Škárkovi s údajným cílem pojistit si jejich loajalitu. Celkově se jednalo o 670 tisíc korun, Kočí dostala půl milionu a Škárka 170 tisíc. Bárta tvrdil, že peníze oběma pouze bez úroku půjčoval. Ač obžaloba druhého jmenovaného vinila z trestného činu přijetí úplatku, soudce Jan Šott mu trest vyměřil za podvod – usoudil, že obžalovaný peníze od Bárty vylákal za účelem jeho politické diskreditace. Navíc část peněz použil a jako důkaz předložil nahrávku, která byla podle policie pořízena dříve, než tvrdil a než mu Bárta vůbec peníze předal. Oba obžalovaní se okamžitě po vynesení rozsudku odvolali. Bárta se zároveň obrátil i na Nejvyšší soud, který mu dal za pravdu v tom, že jelikož nabídku k finanční po-

moci učinil ve Sněmovně, vztahuje se na jeho jednání poslanecká imunita, a nemůže za něj být tedy trestán. Městský soud, který řešil odvolání obou poslanců, shledal, že obvodní soud postupoval správně a skutková zjištění jsou bezchybná, avšak špatně případ posoudil z trestního hlediska. Bártovi pomohlo již zmíněné rozhodnutí Nejvyššího soudu a podle odvolací soudkyně Jarmily Löffelmannové jeho chování není trestné, dá se hodnotit pouze z morálního hlediska. U Škárky se zase podle ní nepodařilo podvodné chování prokázat. Pro soudce Šotta byl závěr odvolacího soudu závazný a musel se jím řídit, jinak by porušil zákon. Nové líčení proto skončilo velmi rychle. Šott kritizoval rozhodnutí odvolacího soudu, tvrdil, že mu neponechalo žádný prostor pro vlastní posouzení případu a že nastolilo nebezpečný precedens. Doslova řekl, že „trestní právo se zastavilo před branou politiky“ a konstatoval, že se jedná o ustupování před korupcí a nerovnost před právem. Nezbylo mu však, než oba muže zprostit obžaloby, přestože se s tímto rozhodnutím neztotožňuje. Jejich advokáti rozsudek přijali, státní zástupkyně se však na místě odvolala, a rozsudek tedy ještě není pravomocný. Vzhledem k předchozímu rozhodnutí odvolacího soudu však zřejmě nemá mnoho šancí rozsudek zvrátit.

Příběh Jana Palacha žije na plátně: Předpremiéra filmu Hořící keř na FF UK

V rámci tzv. Palachova týdne se v aule Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v předpremiéře promítal dlouho očekávaný první díl minisérie Hořící keř reži-

sérky Agnieszky Hollandové. Film, jehož premiéra na televizním kanálu HBO byla naplánována na 27. ledna, tak měli studenti a členové akademické obce možnost zhlédnout s devítidenním předstihem. Jan Palach, student historie a politické ekonomie na FF UK, se 16. ledna 1969 upálil na Václavském náměstí na protest proti letargii společnosti po okupaci ČSSR vojsky Varšavské smlouvy. Hlavní dějovou linku tvoří však příběh advokátky Dagmar Burešové (v podání Tani Pauhofové) a zbývající dva díly jsou tak spíše soudním dramatem. Kromě působivého scénáře z pera Štěpána Hulíka, jehož originální pohled okamžitě zaujal producenty filmu i samotnou Agnieszku Hollandovou, stojí dílo také na výkonech špičkových českých herců. Vedle Ivana Trojana se v hlavních rolích představili například Vojtěch Kotek, Jan Budař nebo Jaroslava Pokorná. Během debaty, která po promítání filmu následovala, glosovala režisérka výroky svých kolegů a poctivě hovořila o scénáristovi Štěpánu Hulíkovi i spolupráci všech, kteří se na tvorbě podíleli. Jako jedna z pamětnic událostí roku 1969 se po prvním přečtení jeho díla dokonce domnívala, že autorem musí být její vrstevník. Projekci uzavřela zamýšlením, zda současná mladá generace nepoznamenaná minulostí dokáže odpovědně žít ve svobodné zemi. Pro každého diváka byla na místě připravena svíčka, kterou pak řada z nich zapálila a položila k zasazeným věncům u pamětní desky Jana Palacha před vchodem fakulty. Promítání bylo součástí vzpomínkových akcí, které k 44. výročí úmrtí Jana Palacha or-

ganizovala od 16. do 20. ledna FF UK. V jejich rámci byl představen také nový internetový portál zaměřený na jeho osobnost i další „živé pochodně“.

Nový videoklip Píseň padlých připomíná hrdinství českých vojáků

Na pražském Vítězném náměstí se to ve čtvrtek 17. ledna jen hemžilo zelenými uniformami. Vrcholní představitelé ministerstva obrany, generálního štábu i řada známých osobností se sešli v Domě armády při křtu videoklipu *Píseň padlých*. Její autor a zároveň zpěvák Martin Maxa snímek věnoval českým vojákům, kteří zahynuli během zahraničních misí. Ústřední role v klipu neztvárnili profesionální herci, ale dvojice novodobých válečných veteránů, Jiří Schams a Miroslav Lidinský. Oba byli těžce zraněni v Afghánistánu, Lidinskému museli lékaři amputovat nohu a Schamsovi po odpálení sebevražedného útočníka střepina vážně poškodila míchu. Kromě toho ale oba spojuje především obrovská vůle a chuť do života. Miroslav Lidinský se stal špičkovým golfistou, Jiří Schams vzorně rehabilituje, aby mohl odložit invalidní vozík a postavit se na vlastní nohy. „Dum spiro, spero,“ prozradil na křtu Schams své motto. Akce se konala pod záštitou nadačního fondu REGI Base, který se zabývá pomocí novodobým válečným veteránům a jejich blízkým. Poslání organizace ocenil náměstek ministra obrany Michael Hrbata, který předal plaketu Darje Marii Pírk, předsedkyni její správní rady. „Dnes jsem se zúčastnil pohřbu válečné veteránky Gréty Koutné. Když jsem odcházel,

měl jsem poprvé během dne skloněnou hlavu. Teď, po zhlédnutí tohoto snímku, jsem ji sklonil podruhé,“ neskryval Hrbata emoce. Odpovědně hosty provedla moderátorka Gabriela Partyšová. Samotného pokřtění videoklipu se pak chopilo hned několik kmotrů a kmoter, mezi nimiž nechyběli například herec Václav Vydra, sestry Havelkovy, prezidentka Kapky naděje Vendula Svobodová nebo maminky přítomných protagonistů Jiřina Schamsová a Marie Lidinská. Osmnácti rodinám se na rozdíl od nich jejich příbuzní z misí nevrátili. Právě tolik vojáků Armády ČR zemřelo při zahraničních vojenských operacích od roku 1991.

Prezident Klaus se loučil s Německem: EU je moje životní téma

Odcházející prezident Václav Klaus navštívil druhý týden v roce Německo. Na „rozlučkově“ cestě se setkal s kancléřkou Angelou Merkelovou a se svým protějškem Joachimem Gauckem. Neopomněl přitom tradiční kritiku Evropské unie, komentoval amnestii i prezidentské volby, jejichž prvnímu kolu návštěva těsně předcházela. Přesně tři měsíce po návštěvě Joachima Gaucka v Lidicích byl Václav Klaus i s manželkou přivítán na berlínském zámku Bellevue s nejvyššími vojenskými poctami. „Pane prezidente, během dvaceti let vaší politické kariéry jste si vydobyl pověst muže, který stojí za svým politickým názorem... Jsem si jistý, že si zachováte svého kritického ducha a zůstanete ostrým komentátorem politického a ekonomického dění,“ rozloučil se s Klausem Gauck. Nechyběla ani zmínka o rozporuplném tématu, EU: „V mnoha

věcech EU opravdu nesplnila všechny naděje, které jsme do ní vkládali,“ připustil Gauck v projevu, obavy z Klausem kritizované evropské integrace však odmítl. Kolem dalšího směřování Evropské unie se točil i hovor s kancléřkou Merkelovou. „Jako bych to mohl nevyužít. Dobře víte, že je to hlavní téma mého života,“ řekl s úsměvem Klaus. Merkelové také věnoval svou knihu. Prezident, jemuž mandát skončí 7. března, se vyjádřil i k amnestii, která především v Sasku vyvolává obavy ze zvýšené kriminality. Podle Klause však strach není na místě: „To je absurdní, legrační, dětinské a opravdu nedůstojné, abychom se o tom vážně bavili.“ Klaus se setkal rovněž s předsedou dolní parlamentní komory Norbertem Lammerem. Hovořili o nadcházející přímé volbě nového českého prezidenta, kterou Klaus, jak se již opakovaně vyjádřil, považuje za nešťastnou. „Jednoznačně mi bylo vykládáno panem prezidentem Spolkového sněmu, že pro Německo by nepadalo v úvahu udělat takovou chybu jako přímou volbu, že by to totálně rozházelo celý německý ústavní systém. Já si to myslím o našem také, ale proto jsem se zájmem poslouchal jeho ostrou reakci,“ citovala prezidenta média.

Ekonomika

Schodek státního rozpočtu dosáhl vloni 101 miliard korun. Odbory viní vládu

Vláda hovoří o úspěchu. V minulém roce počítala s deficitem 105 miliard korun, ten je o čtyři miliardy nižší. Odbory, nespokojené s výsledky hospodaření, svolaly na 17. ledna tiskovou konferenci ve své centrále na pražském Žiž-

kově. Celkový státní dluh ČR se loni zvýšil o 168 miliard korun a dosahuje 1,7 bilionu. Ekonomický expert Českomoravské konfederace odborových svazů Martin Fassmann kritizoval hlavně výpadky příjmů, zejména v souvislosti s loňským zvyšováním dolní sazby DPH z 10 na 14 %. Poukázal na fakt, že zvýšení daně ve výsledku nepřineslo do rozpočtu více peněz. „Zvýšení snížené sazby daně z přidané hodnoty bylo zdůvodňováno tím, že se vytváří rezerva na důchodovou reformu. Pan premiér Nečas vystupoval s takovými slovy, že se ty příjmy uloží na zvláštní účet a že se tyto příjmy neprojdí. Tyto příjmy se skutečně neprojdí, protože žádné nejsou,“ poznamenal. Dále obvinil vládu, že kvůli zvýšení této sazby reagovala ekonomika zvýšenou mírou inflace, která měla vliv na snížení reálných mezd. Fassmannovi se nelíbily ani škrty na výdajové straně. Podle údajů odborů byl rozdíl mezi plánovanými a skutečnými výdaji 47 miliard korun. Celkově tedy nevidí budoucnost české ekonomiky příliš růžově. „Jestliže analytici v Německu hodnotí rok 2013 tak, že se Německo vysoce pravděpodobně vyhne ekonomickému poklesu, tak já můžu zodpovědně říct, že České republiky se to v žádném případě týkat nebude.“ S těmito slovy předal Fassmann slovo šéfovi odborového svazu KOVO Josefu Středulovi. Ten začal zostra a hned v úvodu se navezl do poslanců, kteří si, podle jeho slov, manipulací s výdajovými pašály navýšili nominální mzdu o 25 %. „Je to naprostá nehoráznost. My musíme v kolektivním vyjednávání ne bojovat o tisícikoruny, ale bojovat

o desetihaléře, nebo o udržení týdnu dovolené navíc oproti zákonné normě," prohlásil o nynější situaci. Mluvil také o cílech odborů pro letošní rok, hlavně pokud jde o růst mezd. Ten by měl být podle Středuly 2,5 %, aby se platy reálně nesnižovaly. V tomto bodě byl mírně optimistický, odbory prý již dosáhly dohody zhruba se čtvrtinou zaměstnavatelů.

Budvar neuspěl v souboji o ochrannou známku BUD

Českobudějovický Budvar, druhý největší český exportér piva, neuspěl u Evropského soudu ve sporu o ochrannou známku BUD. Informaci jako první přinesla ČTK. Přišel tak o možnost registrovat označení na celém území EU. Proti rozsudku je možné se odvolat. Spory mezi českým výrobcem a společností Anheuser-Busch mají již více než stoletou tradici. První střety se odehrály v roce 1911, současný spor má ale kořeny ve druhé polovině 90. let, kdy americká společnost požádala Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) o zaregistrování obrazového a slovního označení BUD. Proti tomu vystoupil budějovický pivovar s argumentem, že značka BUD je v některých zemích unie již registrována. Po mnohaletých soudních tahanicích byla ale žaloba Budvaru v lednu v plném rozsahu zamítnuta. „Z rozhodnutí nejsme nadšeni. Protože ale verdikt není definitivní, po pečlivém prostudování rozsudku zhodnotíme naše šance na případnou změnu a zvážíme, zda v této věci podáme dovolání k Evropskému soudnímu dvoru," uvedla právnička Budvaru Helena Votřelová. Během let proběhlo mezi firmou Anheuser-Busch a Budvarem několik desítek soudních sporů o ochranné známky, většinou vítězně pro českou stranu. Nejnověji 8. ledna uhájil Budvar svá práva ke značce Budweiser ve Velké Británii.

Z ekonomiky stručně

* Nezaměstnanost v Česku dosáhla na konci loňského roku 9,4 %. Je tak nejvyšší od března 2011. Informace zveřejnilo MPSV. Podle analytiků se dá očekávat, že v následujících měsících ještě poroste. Vrcholu by měla dosáhnout v únoru. „Míra nezaměstnanosti se v té době bude pohybovat proti současnosti o 0,7 procentního bodu výše. To znamená v současné metodice odhadovanou hodnotu 10,1 procenta," uvedl analytik UniCredit Bank Pavel Sobišek. Zároveň ale upozornil, že růst nezaměstnanosti je ke konci roku běžným jevem, za kterým stojí ukončování sezónních prací. Nejvyšší nezaměstnanost je v současné době v Ústeckém kraji, kde se dostala na úroveň 14 %. Nejsnáze lidé seženou práci již tradičně v Praze, kde se počet nezaměstnaných drží na 4,5 %.

* Od začátku roku se zvýšily sazby daně z přidané hodnoty na 15, respektive 21 %. Balík opatření přijatý v prosinci zavedl i novou 7% solidární daň pro lidi s příjmem nad 100 tisíc korun měsíčně. Nové daně by měly platit do roku 2016, kdy se má DPH sjednotit na 17,5 %. Opatření přinesou podle odhadů ministerstva financí za tři roky do rozpočtu přes 105 miliard korun. Jejich cílem je udržet deficit státního rozpočtu pod třemi procenty, což je jedna z podmínek pro přijetí eura. Kromě DPH a solidární daně upravuje balík změn i výdajové paušály pro živnostníky.

* I přes meziroční pokles průmyslu Škoda Auto zvyšuje prodeje. Za rok 2012 prodala rekordních 939 200 aut, což znamená meziroční nárůst o 6,8 %. Zprávu uveřejnila ČTK. Zvýšenou poptávku po svých vozech zaznamenala automobilka hlavně v Číně, kam šla téměř čtvrtina produkce české automobilky. Zájem ale roste i v zemích východní Evropy a v Indii. Vedení Škodovky předpokládá, že pozitivní trend bude i nadále pokračovat, hlavně díky začátku prodeje třetí generace vozu Škoda Octavia, který je dlouhodobě nejvyhledávanějším modelem značky. Loni se na prodejkách podílela 43,6 %.

Kurzovní lístek

1. 2. 2013 (střed)

EUR, 1	25.635
Kanada, 1	18.796
USA, 1	18.786

Kultura

Loučení s herečkou Jiřinou Jiráskovou

Česká kulturní scéna utrpěla 7. ledna velikou ztrátu. Ve věku 81 let zemřela významná divadelní, filmová a televizní herečka Jiřina Jirásková. „Zpráva o smrti Jiřiny Jiráskové, jedné z nejvýraznějších postav našeho divadla, filmu a televize, mě rozesmutnila. Odešla nejen výrazná umělkyně, ale i skvělý člověk a občan," uvedl prezident Václav Klaus v prohlášení k jejímu úmrtí. Pohřeb se uskutečnil 19. ledna v jihočeských Malenicích, kde byla uložena do hrobu vedle svého celoživotního partnera Zdeňka Podskalského. Předtím se s ní ale veřejnost i blízcí přátelé a rodina rozloučili 11. ledna v pražském Divadle na Vinohradech, kde Jirásková po dlouhá léta působila. Veřej-

nost se s herečkou mohla rozloučit dopoledne. Na odpolední rozloučení, kde zazněly smuteční projevy, měli přístup pouze pozvaní hosté. Mezi známými osobnostmi, které se s herečkou přišly rozloučit, nechyběli Jiřina Bohdalová, Dagmar Havlová, Petr Rychlý nebo současný ředitel Divadla na Vinohradech Tomáš Töpfer, který pronesl první smuteční slovo. „Milá Jiřinko, loučíš se se scénou, ve které jsi strávila 61 let a odehrála zde stovky představení, s divadelním domem, který se ti stal skutečným domovem. Loučíš se s budovou, kterou jsi znala od kotelny po křídla andělů nad střechou. Tvůj otisk zůstane ve zdech tohoto divadla, stejně jako ten od tvých velkých kolegů, jejichž odkazu jsi dokázala pokorně naslouchat, a to je zavazující i pro nás."

Jiřina Jirásková ztvárnila mnoho různorodých rolí. Zahrála si vznešené dámy, komické postavy i lehké děvy. Například workoholicou primárku v Kachyňově filmu Fany, ředitelku gymnázia ve filmu Jak svět přichází o básníky či roli řídící Hubičkové v komediální vesnické trilogii Slunce, seno..., média nejčastěji připomínala role ve Světácích či Sestřičkách. Její herecké umění nezůstalo bez ocenění. V roce 1998 obdržela cenu Thálie, Václav Klaus ji v roce 2006 vyznamenal medailí Za zásluhy, předloni byla uvedena do Dvorany slávy TýTý.

Na úplně poslední rozloučení si ovšem musíme ještě počkat, protože na polovinu roku se chystá premiéra snímku Jiřího Menzela, Sukničkáři, kde se Jirásková objeví po boku Jana Hartla, Libuše Šafránkové či Ivany Chýlkové.

Výstava mapující 20 let existence samostatné České a Slovenské republiky obletí svět

Úspěšný start zaznamenal další z řady česko - slovenských projektů. Od 9. ledna je v Národním muzeu v Praze k vidění unikátní fotovýstava s názvem 20 let na českých a slovenských náměstích. Prostřednictvím několika desítek fotografií z archivů ČTK a TASR připomíná návštěvníkům klíčové události posledních dvaceti let, kdy šly obě republiky svou vlastní cestou. Výstava potrvá do 8. února a poté se přesune do Bratislavy. U příležitosti výročí dvaceti let od vzniku samostatných republik zahájilo Národní muzeum ve spolupráci se Slovenským národním muzeem, Českými centry a Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR výstavu, která pasuje náměstí do role vypravěčů dějin již rozdělených národů. Ukazuje, co se dělo během již dvé desetiletí trvající odluky na poli kulturním, politickém, společenském i sportovním. Disponuje také předměty 3D kvality ze sbírek muzea, které dokreslují dobu rozdělení a dále rozšiřují známá fakta. Výstavu doprovází dokumentární sestřih záběrů od dob rozdělení po dnešek z dílny České televize, která je jedním z jejích mediálních partnerů. Zahájení výstavy se účastnili čeští i slovenští politici. Záštitu nad ní převzali předseda Senátu Milan Štěch, předseda Národní rady SR Pavol Paška a předsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová. Mezi přítomnými byli také ministryně kultury Alena Hanáková, bývalý slovenský prezident Rudolf Schuster nebo bývalý slovenský premiér Mikuláš Dzurinda. „Mám tu čest po-

zdravit vás všechny z místa, které sehrálo významnou roli v dějinách České i Slovenské republiky. Obracíme svou mysl zpět o dvacet let a připomínáme si události spjaté s rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky,“ upozornila Němcová v projevu na fakt, že Nová budova (dříve sídlo Federálního shromáždění) byla místem, kde se rozdělení odhlasovalo. Českou část výstavy nesoucí název Alespoň na chvíli ovládnout kousek Prahy budou moci zhlédnout návštěvníci prostřednictvím Českých center nebo zastupitelských úřadů postupně po celém světě. Mimo evropské metropole se objeví v Los Angeles, Nikósii nebo Hongkongu.

Festival japonského filmu a kultury Eiga- sai po roce opět v Lucerně

Ve dnech 22. až 28. ledna se v pražském kině Lucerna uskutečnil šestý ročník tradičního festivalu Eiga- sai. Jednalo se o kulturní svátek se vším všudy. Kromě promítání měli návštěvníci možnost zúčastnit se několika doprovodných akcí, které jim přiblížily kulturu země vycházejícího slunce. Filmovou přehlídku zahájila projekce snímku Brýle režisérky Nako Ogigami. Dále byly uvedeny např. filmy Milostný dopis režiséra Tatsumi Kumashira či Pryč z tohoto světa Junjiho Sakamota. Ale zdaleka největší prostor byl věnován tvorbě Shoheie Imamury. Organizátoři nabídli divákům celkem sedm snímků z dílny tohoto věhlasného tvůrce. Zástupce pořádající Česko-japonské společnosti Robin Shen Heřman k tomu před zahájením festivalu uvedl: „Jeho retrospektiva bude mít rozsah, který dosud v Evropě neměl období. Se-

hnat kopie některých filmů byl přitom opravdu husarský kousek.“ Imamura je považován za jednu z největších postav japonské kinematografie, neboť jako jediný Japonec získal dvakrát Zlatou palmu na filmovém festivalu v Cannes, a to za snímky Balada o Naramě a Úhoř, jež mohli zhlédnout i návštěvníci letošního festivalu. V sobotu 26. ledna se konal Den tradiční japonské kultury. Zájemci se mohli blíže seznámit s uměním kaligrafie, skládáním origami či tradičním způsobem aranžování květin zvaným ikebana. Součástí programu byla také dvě divadelní představení ve stylu japonských frašek kjógen. V neděli pak následoval Den japonské kuchyně. Po zhlédnutí komedie Pampeliška, jejímž autorem je Juzo Itami a která pojednává s humornou nadsázkou o vztahu Japonců k jídlu, mohli návštěvníci ochutnat tzv. rámen, japonskou nudlovou polévku s masem. Pomyslnou tečkou za festivalem byla Japan Alternative Party, závěrečná hudební oslava v Lucerna Music Baru. Možnost okusit atmosféru události budou mít v průběhu února a března i mimopražští diváci. V rámci akce Ozvěny festivalu se část pražského programu představí postupně v Plzni, Opavě a Hodoníně.

Zemřel malíř Oldřich Kulháněk

V pondělí 28. ledna zemřel Akademický malíř Oldřich Kulháněk, autor současné podoby českých bankovek. Známemu grafikovi bylo 72 let. V 70. letech minulého století byl režimem perzekuován a měl zákaz výstav i publikování. Do zahraničí se proto jeho díla dostávala pod pseudonymem. Ve své tvorbě se

zajímal především o figuru a měnění se lidskou tvář. Kromě českých bankovek vytvořil i mnoho návrhů poštovních známek, mezi nimi i tu s Václavem Klausem.

Sport

Ze sportu stručně

* V Heerenveenu v Nizozemsku se od 11. do 13. ledna konalo ME v rychlobruslařském víceboji. Olympijskou šampionku Martinu Sáblíkovou trápily před mistrovstvím bolesti zad, přesto podala solidní výkon. Nevyšel jí jen úvodní závod na 500 metrů, kde dosáhla pouze na 16. místo. Na 1500 metrů už skončila pátá a skvěle zvládla závěrečný závod na pět kilometrů, kde jako jediná dosáhla času pod sedm minut (6:57,16). Celkově však skončila na čtvrtém místě, stupně vítězů obsadila trojice Nizozemek. Erbanová obsadila místo dvanácté, což jí stačilo ke kvalifikaci na MS ve víceboji.

* Rallye Dakar, letos popáté konané v Jižní Americe, skončilo vítězstvím Rusů – všechny tři příčky vítězů opanovali Nikolajev, Mardějev a Karginov v kamionech Kamaz. Za Česko závodili Martin Kolomný a Aleš Loprais, oba v Tatrách, a obsadili páté, respektive šesté místo. Loprais by nejspíš dosáhl i lepšího umístění nebýt porouchané baterie v jeho kamionu, která ho zdržela téměř o dvě hodiny. Mezi oběma českými závodníky došlo i k osočování, Loprais dokonce podal proti Kolomnému protest proti zdržování a neuvolnění cesty. Protest však uznán nebyl.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

V italské Gorizii zahájili výstavu o sv. Cyrilu a Metoději

U příležitosti probíhajícího jubilejního cyrilometodějského roku byla v italské Gorizii v den svátku sv. Jana Boska 31. ledna, zahájena mezinárodní výstava Dědictví Cyrila a Metoděje – projekt pro Evropu. Výstava je plodem spolupráce odborníků z Itálie a Slovinska. Zahajovacího ceremoniálu se zúčastnil také český konzul v Miláně. Na výstavě jsou mimo jiné k vidění i dvě rozměrné mozaiky, představující evropské patrony sv. Benedikta a sv. Cyrila s Metodějem. „Tyto mozaiky budou posléze usazeny do památníku na italsko-slovinšské hranici jako připomínka jednoty Evropy a symbolika „dvojích plíc“ o nichž mluvil papež Jan Pavel II.“ vysvětlil Sergio Pellegrini, jeden z pořadatelů výstavy a zároveň předseda sdružení Centro Studium v Gorizii. Výstava bude otevřena do 16. února 2013. V květnu se pak přestěhuje do slovinského Koperu a jedná se o možnost, aby proběhla i v České republice. Centro Studium, které vznik cyrilometodějské výstavy iniciovalo je sdružení studentů, učitelů a dalších zájemců, které si již od roku 1964 klade za cíl pořádání kulturních a vzdělávacích aktivit v Gorizii, italském městě na hranicích se Slovinskem. Vedle oslav letošního cyrilometodějského jubilea, které si kromě České republiky připomínají i další evropské země, je výstava zároveň součástí oslav 1700 let od vydání Ediktu milánského, jímž bylo v Římské říši povoleno křesťanství. Bez zajímavosti však není ani datum zahájení výstavy, svátek sv. Jana Boska 31. ledna. Právě v Gorizii totiž už před více než sto lety fungoval formační dům Salesiánů Dona Boska a v letech 1901–1910 zde působil také první český salesián a v současné době kandidát na blahořečení v olomoucké arcidiecézi, P. Ignác Stuchlý.

Letošní Tříkrálová sbírka přinesla rekordní výtěžek

Sčítání výsledků Tříkrálové sbírky v České republice 2013 dospělo do finále. Tříkráloví koledníci vybírali do svých pokladniček 75 928 562 Kč. Spolu s výtěžkem DMS z letošního Tříkrálového koncertu (36 131 DMS, což odpovídá 975 537 Kč) činí aktuální výtěžek Tříkrálové sbírky 2013 celkem 76 904 099 Kč. Což je o 1,6 milionu Kč více než vloni, kdy vynesla sbírka celkem 75 256 532 Kč. „Výsledek letošní Tříkrálové sbírky nás opět překvapil a předčil naše očekávání. Jménem Charity ČR bych chtěl vyjádřit vděčnost nejen dárčům ale také téměř 55 tisícům dobrovolníků, kteří se na sbírce podílejí,“ uvedl ředitel Charity ČR Oldřich Haičman. „Překročení loňského výtěžku o více než milion korun vnímám jako obrovský závazek. Věřím však, že si důvěru dárců Charita ČR zaslouží a peníze pomohou tím nejlepším způsobem více než 125 tisícům potřebných, kterým naše služby pomáhají. Zvláště v době vládních škrťů je pro nás tento projev solidarity ze strany dárců velkou oporou,“ uzavřel Oldřich Haičman. „Děkuji všem, kteří výsledku sbírky jakkoli pomohli a za vše, co pro letošní výsledek udělali. Zvláštní dík však zasluhují dárce a také velcí i ti menší koledníci. Důvěra, odvaha a opravdová podpora všech, je pro nás velkým závazkem a výzvou,“ uvedl Marek Navrátil, hlavní koordinátor Tříkrálové sbírky. Kromě finančního příspěvku na režii z Nadace České spořitelny Tříkrálové sbírce pomáhá i Česká spořitelna. Veškerý výtěžek vykoledovaný v regionech každoročně sčítají a třídí bezúplatně pobočky České spořitelny. Jen v Praze se letos vytěžilo 1 200 928 Kč. „Sečtení a rozřídění 107 317 kusů mincí o celkové váze 573,44 kg trvalo celkem 18 hodin práce,“ doplnila Dagmar Sladká, tajemnice Nadace České

spořitelny. Tříkrálová sbírka pořádaná Charitou ČR je největší dobrovolnickou akcí u nás. Sbírkou se účastní více než padesát tisíc koledníků (většinou dětí a mládeže) a dalších dobrovolníků. Její výnos podpoří služby pro seniory, nemocné a handicapované, pro lidi bez domova a v hmotné či sociální nouzi, podobně jako aktivity pro děti. Většina prostředků zůstává v regionu, kde byly vykoledovány. Desetina výnosu jde na pomoc v zahraničí (více o využití sbírky na www.trikralovasbirka.cz). Sbírkou je možné podpořit také finančním darem na bankovní účet Tříkrálové sbírky číslo 66008822/0800 vedený u České spořitelny, nebo zasláním dárcovské SMS ve formě DMS KOLEDA na číslo 87 777 (cena jedné DMS je 30 Kč, Charita obdrží 27 Kč). Dnes již tradiční sbírku tříkrálových koledníků pořádá Charita ČR s podporou Nadace České spořitelny.

Výstava o Matce Vojtěše v Nemocnici Milosrdných sester

V úterý 22. ledna 2013 byla v Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze zahájena putovní výstava „Matka Vojtěcha – služebnice Boží – statečný svědek víry“. Expozice, která je připravena k připomínce výročí 25 let od úmrtí Matky Vojtěchy Hasmandové, zde bude k vidění do 22. února 2013.

Matka Vojtěcha se narodila 25. března 1914 v Huštěnovicích u Velehradu. Dostala jméno Antonie. Boží volání k zasvěcenému životu zaslechla ve velmi mladém věku. Ve svých 13 letech vstoupila do řeholního společenství Milosrdných sester sv. Karla Boromejského ve Frýdlantě nad Ostravicí. Po období řeholní formace a studiu na učitelském ústavu v Praze působila jako učitelka v Třeboni. Ve válce jako ošetřovatelka v nemocnici ve Slaném. Po 2. světové válce ještě čtyři roky v Brně Lišni ve škole. Po zrušení škol zastávala službu představené komunity v Prachaticích. Zde v 50. letech ukrývala františkánského kněze Remigia Janču. Byl prozrazen a spolu s ním jako představená domu byla i ona zatčena a několik dalších sester s ní. Pro údajnou velezradu zakusila osm let komunistického žaláře jako politická vězeňkyně. Nespravedlivý rozsudek přijala se statečností a s vědomím, že je v rukou Božích a jako důsledek poslušnosti. Během výkonu trestu se zasazovala o to, aby vězni mohli praktikovat náboženský život. Po propuštění na amnestii žila ve Vidnavě u polských hranic ve velké komunitě sester (110). V roce 1969 se zde stala představenou. V této době už znala dokument Perfectae caritatis přeložený a rozmnžený jako samizdat. Na generální kapitule ve Znojme-Hradišti byla postavena do úřadu generální představené Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského; od roku 1970 až do své smrti 21. ledna 1988. Tato její služba generální představené byla zasazena do doby po ukončení 2. vatikánského koncilu a vrcholila v roce 1950. výročí přítomnosti sester boromejek v České republice. Osm let po její smrti dostal biskup Vojtěch Cikrle z Vatikánu dovolení otevřít diecézní beatifikační proces. Stalo se tak 26. listopadu 1996. Po ukončení práce v Brně se tato kauza „přestěhovala“ do Říma, kde tehdejší postulátor římského procesu Mons. Josef Laštovica pod vedením Kongregace pro kauzy svatých vypracoval knihu o životě, ctnostech, smrti a pověsti svatosti. V r. 2009 byl celý spis odevzdán k vlastnímu studiu na tuto Kongregaci. Nyní se připravuje další část procesu, a to proces nad uzdravením na přímělu služebnice Boží Matky Vojtěchy Hasmandové.

Podle zpráv České biskupské konference

Miloš Zeman

**se stal prvním přímo zvoleným českým prezidentem
úřadu se ujme 8. března 2013**

Nástupcem Václava Klause v prezidentském úřadě bude Miloš Zeman. Ve druhém kole přímé volby porazil 26. ledna kandidáta vládní TOP 09 Karla Schwarzenberga. Při volební účasti 59,11 % získal Zeman 54,80 % hlasů a jasně zvítězil rozdílem téměř půl milionu hlasů. Vyhrál ve všech krajích, s výjimkou hlavního města.

Tématem, které zcela ovládlo druhé kolo, se staly Benešovy dekrety. Karel Schwarzenberg je v prezidentském duelu v České televizi označil za již neplatné a vyjádřil názor, že dnes by se za restrikce vůči německému obyvatelstvu po 2. světové válce prezident Edvard Beneš zpovídal před soudním tribunálem v Haagu. Tým Miloše Zemana poté jeho slov využil ve své kampani.

Závěr první přímé volby poznamenal lživý inzerát, který zveřejnil bulvární deník Blesk. Zemanovci se od něj okamžitě distancovali. Inzerát, který zaplatil právník a podle některých médií bývalý důstojník StB Vladimír Zavadil, mimo jiné uváděl, že Karel Schwarzenberg děkuje za podporu předákovi sudetoněmeckého Landsmanschaftu Berndu Posseltovi. Tuto informaci již dříve popřel Schwarzenberg i Posselt.

Z prvního kola se neprobojoval původní favorit přímé volby, nestraník Jan Fischer (16,35 % hlasů), který obsadil třetí místo. Za ním se pak umístili kandidát ČSSD Jiří

Dienstbier (16,12 %), výtvarník Vladimír Franz (6,84 %), europoslankyně Zuzana Roithová (4,95 %), bývalá poslankyně Táňa Fischerová (3,23 %), nominant ODS a senátor Přemysl Sobotka (2,46 %) a předsedkyně Suverenity Jana Bobošíková (2,39 %).

Pro Zemana je vítězství satisfakcí za rok 2003, kdy kandidoval na Hrad poprvé. Tehdy pro něj však nehlasovali ani všichni zákonodárci jeho domovské ČSSD, a tak se tehdy favorizovaný Zeman překvapivě nedostal ani do druhého kola.

Úřadující prezident Václav Klaus, který se netajil podporou Zemanovi, jeho vítězství přivítal a řekl, že je hrdý na český národ, že se nenechal zmást neuvěřitelnou mediální protikampaní. „Kdybych chtěl použít nadšázku, (...) tak bych řekl, že teď konečně zvítězila ta pravda a láska nad lží a nenávisť“, odpověděl na dotaz Českého rozhlasu při návštěvě Chile.

Po ohlášení výsledků nové hlavě státu blahopřáli prezidenti všech sousedních zemí Gauck, Komorowski, Gašparovič a Fischer, blahopřál také ruský prezident Putin nebo slovenský premiér Fico. Výsledky volby pozitivně vnímají také čelní představitelé EU. Od Zemana očekávají proevropský postoj.

Nový prezident se ujme úřadu složením slibu 8. března 2013.

Ing. Miloš Zeman se narodil 28. září 1944 v Kolíně. Jeho matka, Marie Zemanová (1917–1997), byla učitelka, otec byl poštovní úředník. Rodiče se v jeho dvou letech rozvedli, dále vyrůstal jen s matkou a babičkou.

Po maturitě na Střední ekonomické škole nebyl z politických důvodů přijat na vysokou školu a teprve po čtyřech letech začal dálkově studovat na Vysoké škole ekonomické v Praze, kterou dokončil v roce 1969.

V období „Pražského jara“ vstoupil do Dubčkovy komunistické strany, avšak po okupaci Československa byl vyloučen pro ostrou kritiku nastupujícího normalizačního režimu. V červenci roku 1968 podal přihlášku do obnovované sociální demokracie, jejímu vzniku však bylo tehdejší režimem zabráněno. Proto také s obtížemi hledal zaměstnání. Po dalších čtrnáct let pracoval v tělovýchovné organizaci, kde vybudoval prognostické centrum. To bylo roku 1984 zrušeno pro kritické studie o vývoji naší

společnosti. Další zaměstnání našel v zemědělské organizaci, kde se situace opakovala a v roce 1989 byl propuštěn. Po celé toto období se zabýval prognostickým modelováním společenských systémů. V období revoluce roku 1989 se aktivně zapojil do Občanského fóra, v jeho středověm proudu.

V roce 1990 byl zvolen poslancem Federálního shromáždění, kde vykonával funkci předsedy rozpočtového výboru. Úzce spolupracoval s Klubem sociálně demokratické orientace. V roce 1992 vstoupil do ČSSD a ve volbách téhož roku byl opět zvolen poslancem Federálního shromáždění ČSFR. V témže roce byl zvolen předsedou MěV ČSSD v Praze, na hradeckém sjezdu ČSSD v roce 1993 jejím předsedou a na sjezdech v letech 1995 a 1997 v této funkci potvrzen.

V parlamentních volbách 1996 kandidoval v severomoravském volebním kraji, kde byl zvolen poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a dne 27. 6. 1996 se stal jejím předsedou.

V předčasných volbách do Poslanecké sněmovny PČR v červnu 1998 byl opětovně zvolen v severomoravském kraji.

17. července 1998 – 12. července 2002 byl předsedou vlády ČR. Ve volbách 2002 již nekandidoval a odešel do důchodu.

Po neúspěšné kandidatuře na prezidenta České republiky v roce 2003 odešel na sedm let z politiky. V březnu 2010 se stal předsedou nově založené Strany Práv Občanů ZEMANOVCI. Na funkci rezignoval po parlamentních volbách 2010, ve kterých se strana nedostala do sněmovny.

V přímé volbě v roce 2013 byl zvolen třetím prezidentem České republiky. První kolo vyhrál se ziskem 24,21 % platných hlasů a v rozhodujícím druhém kole porazil ministra zahraničí Karla Schwarzenberga se ziskem 54,80 % platných hlasů.

Ing. Miloš Zeman je ženatý, manželka se jmenuje Ivana. 1. ledna 1994 se mu narodila dcera Kateřina. Z prvního manželství má syna MUDr. Ing. Davida Zemana, Ph.D. (* 1971), který pracuje jako lékař v oborech klinické biochemie a neurologie.

Podle zpráv Caroliny a internetových stránek vlády České republiky.

Kronika České Misie v Chicagu v roce 2012

Svatost manželství si vzájemně udělili:

- 03 – 10 Karol Sith
Denise Marie Annoreno
10 – 07 Gregory Brania
Markéta Brania - Bokšťeflová
12 – 12 Radek Thoř
Iveta Thořová - Stará
12 – 29 Frederick Tornil
Rose Thornil - Kiss

Pokřtěni byli dospělí:

- 06 – 10 Tereza Marie Brania
06 – 10 Josef Jan Brania
10 – 07 Claudia Kováč
10 – 07 Noel Kováč
10 – 07 Markéta Brania

Pokřtěny byly děti:

- 03 – 24 Dominik Babej
04 – 28 Patrik David Štelbadský
05 – 27 Gwen Linnea Kadlček
06 – 03 Filip Belžík
06 – 03 Isabell Dočkal
06 – 03 Richard Kudr
08 – 12 Adriana Rošťák
08 – 12 Tobias Budzak
08 – 29 Prokop Havlíček
09 – 29 Tomáš Holý
09 – 29 Nina Andricic
11 – 11 Sofia Emilie Barlak
12 – 02 Esme Elizabeth Guzi
12 – 16 Valerie Helena Kulendíková
12 – 30 Lily Crystal Dudáš
12 – 30 Daniel Žvák

Do církve římskokatolické byl přijat:

- 10 – 03 Petr Pavel Raška

Svatost biřmování přijaly dětí při křtu pro Byzantský ritus:

- 12 – 02 Esme Elizabeth Guzi
12 – 16 Valerie Helena Kulendíková

Svatost biřmování přijali dospělí:

- 10 – 07 Markéta Anna Brania
10 – 07 Taťána Terezie Hanulíková
10 – 07 Markéta Ludmila Mikulíková
10 – 07 Petr Pavel Raška
10 – 07 Giovanna Michaela Rašková
10 – 07 Marie Eulalie Slívová

- 10 – 07 Iveta Helena Marie Magd. Thořová
10 – 07 Irena Anna Ticháčková

Poprvé ke stolu Páně přistoupili:

- 06 – 10 Tereza Marie Brania
06 – 10 Josef Jan Brania
06 – 10 Šimon Cícha
06 – 10 Sebastian Hanulík
06 – 10 Jaromír Smažil
06 – 10 Sandra Ticháčková
10 – 07 Markéta Brania
10 – 07 Taťána Hanulíková
10 – 07 Markéta Mikulíková
10 – 07 Claudia Kováč
10 – 07 Noel Kováč
10 – 07 Iveta Thořová

Na věčnost byli povoláni:

- 08 – 10 Rudolf Boleslav
09 – 06 Josef Stengel

V roce 2012 bylo celkem:

- 4 svatby
5 křtů dospělých
16 křtů dětí
1 přijatý do ř. k. církve
10 biřmování
12 prvních svatých přijímání
2 pohřby

Významné události

- 01 - 07 Výroční schůze České Misie
01 - 08 Tři králové odpoledne s Cimbálovou muzikou v klubu misie
01 - 29 Dětský karneval v maskách
01 - 29 Výroční schůze České Misie
02 - 11 Víťame novou pastorační asistentku Ludmilu Havelkovou, která bude jako dobrovolná pracovníce půl roku pomáhat v naší misii, vyslalo ji brněnské biskupství
02 - 18 Maškarní bál v klubu misie, hraje skupina ROLAND
04 - 07 Velikonoční vigilie
04 - 08 Pomlázková zábava a košt vína, hraje místní cimbálová muzika, účastníci dostávají pamětní skleničky na víno, vystavuje se 26 vzorků vín
04 - 27, 28 a 05 - 04, 05 Jarní Rummage sale - akce vynesla \$ 2722,-
05 - 03 Mons. Hladík podstupuje operaci nádroru na pravé ledvině, následná hospitalizace v nemocnici trvá 12 dnů

- 05 - 13 Oslava Dne matek - v klubu misie se koná taneční zábava na oslavu našich mami-nek a babiček, hraje skupina ROLAND
05 - 19 Duchovní obnova a modlitby za uzdravení s paní Colleen Wilard, která byla zázračně uzdravena v Medjugorje
05 - 27 Slavnost seslání Ducha svatého - Slavíme Svatodušní vigilii (podobně jako je vigilie Velikonoční) se sedmi čteními, žalmy a obnovou svátosti biřmování
06 - 17 Oslava Dne otců - na zahradě misie, hraje skupina BORŮVKY a hosté
06 - 18 - 23 Dětský tábor (po několikaleté odmlce) u Michiganského jezera na chalupě rodiny Bučkových, děti mají bohatý duchovní i zábavný program
08 - 05 Loučíme se s pastorační asistentkou Ludmilou Havelkovou, které děkujeme za její obětavou pomoc
08 - 16 - 19 V Chicagu hostuje Docela Velké Divadlo z Chomutova, hrají v Klasu pohádku Labutí jezero pro děti a pro dospělé muzikál tvořící průřez 20. stoletím, celá skupina - 12 osob je ubytována v České misii
08 - 22 Naše výroční pouť k Panně Marii do Lisle - slavíme mši svatou pod širým nebem na klášterním hřbitově, potom jdeme průvodem k soše Panny Marie, přišel nás pozdravit i pan opat z kláštera sv. Prokopa
09 - 09 Výroční piknik v městské zahradě v North Riverside se opět velmi vydařil, vystrídalo se asi 600 lidí, začali jsme jako obvykle mši svatou v přírodě, hraje DJ MIKE, skupina BORŮVKY a hosté, výborná zábava byla po celý den, byl to (podle výdělků) nejlepší piknik za celá dlouhá léta
09 - 23 Slavnostní mše svatá na 73. Moravském dni v Litevském centru v Lemont - celebuje Mons. Hladík a Fr. Odilo Církev, OSB, při zábavě a také při mši hraje kapela VYSOČINKA z České republiky, Misie opět poskytla členům Ústředny Moravských Spolků prostory ke zkouškám pěveckého kroužku a postarala se též o ubytování a stravu všech muzikantů
09 - 24 - 28 Mons. Hladík se účastní setkání českých misionářů působících ve světě, které se konalo v Torontu v Kanadě pod vedením biskupa Mons. Petra Esterky
09 - 30 Tradiční pouť na Svatý kopeček ve Wisconsinu, máme krásné počasí, účastní se kolem 100 poutníků
10 - 14 Přijíždí další pastorační asistentka Hana Čechová, která bude opět půl roku působit v naší misii
10 - 12, 13, 19 a 20 Podzimní Rummage sale - akce vynesla \$ 3416,-

12 - 09 Mikulášská besídka - v klubu pobíhá obvyklé pohoštění, prodává se vánoční cukroví v knihovně se pomítají české pohádky pro děti, potom v kostele přichází sv. Mikuláš a koná se besídka dětí z české školy kardinála Berana letos s netradičním adventním programem - účast je trochu menší než loňského roku, protože naše Mikulášská je poslední v řadě jiných besídek, přesto přišlo 135 dětí s rodiči, Mikuláš naděluje všem dětem společné dárky

12 - 24 Při půlnoční mši sv. se koná premiéra biblické hry se zpěvy „Živý Betlém“, formou moderní evangelizace je představen příběh narození Ježíše Krista, hra má velký úspěch a v průběhu vánoční doby se ještě třikrát opakuje

12 - 29 Po mši svaté na svátek Svaté rodiny se koná již tradiční Vánoční koncert sourozenců Slívových

12 - 31 Silvestra oslavujeme jen v užším kruhu farníků, potom odcházíme na půlnoční hodinovou adoraci v kostele s poděkováním za přijatá dobrodíní v uplynulém roce

Hospodaření

Zůstatek 2011:	\$ 57389,14
Příjmy 2012:	\$ 279984,19
Vydání 2012:	\$ 212468,85
Zůstatek 2012:	\$ 124904,48

Dluhy České misie:

Mortgage Metodisté Brookfield (na kostel zbývá splatit)	\$ 250 000,00
Půjčka North American Pastoral Center (od biskupa Esterky)	\$ 200 000,00
Půjčky od soukromých osob	\$ 155 000,00

Celkem zbývá splatit:	\$ 605 000,00
V roce 2012 se splatilo + úroky (\$ 8620,-)	\$ 135 000,00

Poděkování dobrodincům České misie

V době od října 2012 do konce ledna 2013 na potřeby České misie přispěli:

Mezi „Stavitele chrámu“ s dary vyššími než \$1000 se řadí:

St. Procopius Abbey, Lisle
 Anděla Bolaslavová
 na památku Rudolfa Boleslava
 Věra Ann Borýsek
 na památku Josefa Borýska
 Ladislav a Marie Murárikovi
 Ronald Krček
 Josef Pavelčík
 Lubomír Hromádka
 Anna Švehla
 Martina Novotný
 Christian Klima
 Karel Chrobák
 Blanka Příkazská
 Jerry Liščák

Dary \$ 500 - \$ 999 věnovali:

Marik - Baken Funeral Home
 Vojtěch Chlachula
 František Schultz
 Michael Vukson a Ann Minařík
 Anthony a Carmella Jandáčkovi
 Stanislav a Malgorzata Borýskovi
 Josef a Eliška Hasilovi
 Pavel a Marie Cíchovi
 Jiří a Lenka Petráturovi
 nejmenovaný dárc
 John Novotný
 Mark J. Malý
 Edward Vedral
 Rose Pritasil

Dary \$ 100 - \$ 499 věnovali:

Svec & Sons Funeral Home
 Distriktní Svaz Českých Katolíků
 Cleveland
 Divadlo Bohemia Chicago
 St. Ann's Society No.18 CCU
 Anthonín a Ludmila Vyskočilovi
 Vojtěch a Marie Chládkovi
 Miroslav a Cecilie Lazarovi
 Josef a Ludmila Stojaspalovi
 Frederick a Růžena Tornilovi
 Radek a Iveta Thořovi
 Filip a Jarmila Rybičkoví
 Jiří a Marie Jakubcovi
 manželé Sokolovi
 nejmenovaný dárc
 Mary Hrach
 Amalie Klimešová
 Marie Kohoutková
 Marta Rathánová
 Joseph Kocáb
 Marie Kučerová
 Vlasta Vicienik
 Josef Pařenica
 Maria Novák
 Joseph Příkazský
 Dorothy Mařík
 Adele Vacek
 Mary Dolson
 nejmenovaný dárc
 Božena Novotný
 Tomáš Hruboš
 Jerry Otec
 Agnes Hrudkaj
 Věra Hlaváček

Vlasta Šnéberger
 Joseph Zacharda
 Budimír Zvolánek

Všem, kteří svými modlitbami, hmotnými dary, jakož i svou prací a osobními obětmi jakkoli přispívají pro Českou misii v Chicagu vyslovujeme srdečné Pán Bůh zaplat' a vzdáváme mnohonásobné díky za tuto všetrannou pomoc.

Jsme opravdu vděční všem, kdo navštěvují naši misii, účastní se zde mší svatých a dalších pobožností, kdo se zúčastňují a organizují kulturní a zábavné akce. Děkujeme všem, kdo se zapojují do liturgie sloužbou ministrantů, lektorů, zpěváků a hudebníků. Děkujeme všem, kdo se podílejí na úklidu a údržbě kostela a ostatních prostor. Děkujeme za aktivní práci v Misijní radě, za redakční práci a pomoc při vydávání a distribuci Hlasů národa, za vyučování v české škole pro děti i dospělé. Děkujeme za pomoc při organizování bingo, rummage sale, při organizování zábav a pikniků. Kéž Vám Bůh stědře odmění každou Vaši pomoc.

Za všechny členy naší misie a za všechny naše dobrodince obětujeme každý týden mši svatou a také na všechny pamatujeme v modlitbách, zvláště při adoracích ve čtvrtek a při modlitbách za nemocné v pondělí.

Kéž Vám všem i Vaším rodinám žehná všemohoucí Bůh a udělí Vám dobré zdraví i všechny potřebné milosti.

Mons. Dušan Hladík

MARDI GRAS

zveme Vás na

MAŠKARNÍ BÁL

V sobotu 9. února 2013 v 8,00 PM

Klub České misie

9415 Rochester Ave. Brookfield, IL 60513

K tanci a poslechu hraje

Skupina ROLAND

Soutěž o nejlepší masky

Bohaté občerstvení a hojnost nápojů

Jako specialita bude opět srnčí na smetaně

Vstup:

Masky \$ 10,- Ostatní \$ 12,-

Mládež do 18 let zdarma

Mohou se zúčastnit i děti v doprovodu rodičů

Bližší informace podá:

Mons. Dušan Hladík Telefon: (708) 255 - 5117 Mobil: (708) 533 - 1050

Udělejte si čas pro Boha
i pro svou duchovní obnovu

Česká misie Vás srdečně zve na

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

Připravil je pro nás

Fr. Jaromír Zádrapa, SDB

ředitel poutního domu Velehrad v Římě

Rezervujte si víkend

15., 16. a 17. března 2013

Program a bližší informace v příštím čísle.

Josef Novotný

z Křepic na Moravě

5. února 2013

slaví své kulaté životní jubileum

Hojnost Božího požehnání, dobré zdraví,
a stálou duševní svěžest
do dalších let přeje

bratr John

od Pacifiku z Britské Kolumbie v Kanadě

Věrnému odběrateli a čtenáři Hlasů národa
srdečně blahopřeje též

Mons. Dušan Hladík a redakce

*Chtěli byste sledovat a
ovládat televizní vysílání
z pohodlí vaší pohovky?*

Káblówka

online TV The future of IPTV

Za jednu cenu \$24.99 na měsíc máte dvě služby – Káblówka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače!

Veškeré informace podá a instalaci zařídí česky mluvící technik

Volejte: Libor Kobza 708 - 328 - 5173

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915
6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

České rádio v Chicagu

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 a.m.

a na Internetu www.wcev1450.com

a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220 AM

WHKW 1440 AM

Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.

Host: Joe Kocáb

Listen on the Internet:

www.whkwradio.com (Eastern time)

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Robert L. Cermak, Secretary-Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravec
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family
Tradition of Funeral service*

Úmrtní oznámení

Oznamujeme všem přátelům a známým, že odešel z tohoto světa náš manžel, tatínek a dědeček, pan

Karel Čapek

Zemřel 14. ledna 2013

Narodil se 28. dubna 1930 v Praze na Vyšehradě.

Ihned po komunistickém puči v roce 1948 se zapojil do odbojové činnosti, jejich skupina však byla zrazena, on byl zatčen a v komunistických věznicích a pracovních táborech pak strávil 11 let. Po propuštění měl v Praze vlastní autodopravu.

Oženil se s manželkou Vlastou a v roce 1964 se jim narodil syn Karel. V roce 1969 emigrovali přes Rakousko do USA. Zde pracoval jako technik. Byl členem Společnosti pro Vědy a Umění, České školy, Sdružení exulantů, Konfederace politických vězňů.

Rozloučili jsme se s ním 18. ledna v pohřebním ústavu Conboy's - Mařík ve Westchestru.

Mši svatou za spásu jeho duše budeme obětovat v České misii v Brookfieldu v sobotu 23. února v 6.30 večer.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli rozloučit a vzpomenou si s námi v modlitbě

Vlasta Čapková, manželka

Karel Čapek, syn s manželkou Julií a vnuci Mikuláš, Tomáš a Jonáš

Daniela Čapková, dcera s manželem Navidem Shadlou a vnukem Navidem

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme, že nás navždy opustila naše milovaná manželka, maminka, babička, sestra a švagrová, paní

Marie Peroutka

Zemřela po dlouhé těžké nemoci dne 17. ledna 2013 ve věku 76 let

Narodila se 12. února 1936 v obci Pitín u Uh.Hradiště.

V Brně vystudovala průmyslovou školu stavební a byla zaměstnána v projekčním ústavu kde poznala svého manžela Miloše. V roce 1957 uzavřeli sňatek a r. 1965 se jim narodil syn Pavel. V létě 1968 byli na dovolené ve Vídni a kvůli invazi sovětských vojsk do Československa se již domů nevrátili.

Odjeli k bratrovi Zdeňkovi do Chicaga a zde velice úspěšně pracovala v projekčních ústavech. V posledních letech statečně bojovala se zákeřnou nemocí, v níž ji posilovala hluboká víra v Boha.

Rozloučili jsme se s ní 25. ledna večer v pohřebním ústavě Toon v Downers Grove a v sobotu 26. ledna dopoledne při zádušní mši svaté v České misii v Brookfieldu.

Děkujeme všem, kdo jste se s ní přišli na poslední cestě rozloučit a vzpomenete si na ni v modlitbě

Miloš Peroutka, manžel

Pavel Peroutka, syn s manželkou Suzanou a vnučkou Gabrielou

Zdeněk Bartoš, bratr s manželkou Danielou

Úmrtní oznámení

V hlubokém zármutku všem přátelům a známým oznamujeme, že zesnul v Pánu náš milovaný otec, dědeček a pradědeček, pan

Ladislav Dvořák

Odešel náhle v neděli ráno 27. ledna 2013 ve věku 89 let

Zemřel tiše doma v Berkeley, Illinois.

Pohřeb byl žehem.

Popel bude uložen na Českém národním hřbitově.

O tichou modlitbu prosí

Roger Dvořák, syn
a čtyři dcery s rodinami

Vděčná vzpomínka

22. února 2013 si připomeneme šesté výročí, kdy Všemohoucí Bůh povolal na věčnost našeho přítele a bratra v Kristu, pana

Františka Hortvíka

Narodil se 28. března 1925 v Dambořicích na Moravě. V Americe žil více než 50 roků. Dlouhá léta bydlel v Berwynu. Poslední dny života trávil v Domě České Misie v Ciccu.

Odpočívá na hřbitově Panny Marie Královny nebe.

Ve svém odkazu byl štědrým dobrodincem Církve a naší České misie.

Vzpomínkovou mši svatou za něho budeme obětovat v kostele Českých patronů v České misii v Brookfieldu ve středu 27. února 2013 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si s vděčností a láskou na něho vzpomenou s námi a připojí svou modlitbu.

Mons. Dušan Hladík
a přátelé z České Misie

Pochod za život

Proti zabíjení nenarozených dětí ve Washingtonu D.C. demonstrovalo 650 tisíc lidí

Podle některých odhadů se letošního Pochodu za život zúčastnilo více lidí než prezidentské inaugurace pár dnů před tím. Americká média o této obrovské manifestační akci mlčí.

Letos 22. ledna si Američané připomněli výročí rozhodnutí nejvyššího soudu, kterým se legalizoval potrat. Letošní, čtyřicáté výročí je významné symbolicky a je přirovnáváno ke 40-letému putování izraelského lidu na poušti. Jako každý rok od roku 1974, i letos se sjeli lidé z celé Ameriky, aby Pochodem za život ve Washintonu, D.C. protestovali proti rozhodnutí z roku 1973, které si vyžádalo asi 55 milionů obětí.

Celý týden probíhaly různé akce, přednášky, samotný Pochod se konal v pátek 25. ledna. V předvečer Pochodu se vždy slouží slavnostní mše svatá v Národní svatyni, Bazilice Neposkvrněného Početí. Letos se jí zúčastnilo 5 kardinálů, 42 biskupů, 13,000 věřících, 395 kněží, 80 jáhnů a 520 bohoslovců. Následovala pak celonoční vigilie zakončená mší svatou v šest hodin ráno.

V pátek, 25. ledna, proběhl samotný Pochod. Pochod je vždy ve všední den, to proto, aby byli všichni, tedy politici i soudcové, přítomni. Zda to byl pro všechny pracovní den není však zaručené, když jsem telefonovala našemu senátorovi, nikdo nevzal telefon a jenom jsem mohla nechat vzkaz. Letos 22. ledna padlo na úterý, ale vzhledem k tomu, že 21. ledna byla inaugurace prezidenta, pochodovalo se v pátek. Nejprve ve 12 hodin byla demonstrace na velké pláni

mezi 7. a 9. ulicí, kterou jsme bohužel nestihli, neboť vlak z Baltimore, kterým jsme jeli, měl zpoždění. Samotný Pochod začal v 1:30, šlo se po Constitutional Avenue až ke schodům Nejvyššího soudu.

Když jsme si připravili náš transparent a vydali se na Pochod, asi jsme byli někde uprostřed, neboť jsem neviděla ani začátek ani konec průvodu. Byla to velkolepá podívaná na pestrobarevný dav lidí, kdy většina nesla různé transparenty a plakáty. Jednotlivé skupinky se modlily růženec, zpívaly či bubnovaly nebo skandovaly hesla. Podél průvodu byla řada dalších skupin se svými plakáty a transparenty, mezi nimi i organizace Silent No More, kterou tvoří ženy a muži, kteří jsou též oběťmi potratů a poukazují zejména na psychické následky potratů pro ženy a muže.

Ačkoli počasí nebylo zrovna příznivé, bylo zima a později poletoval i sníh, sešel se rekordní počet lidí. Odhadovalo se, že protestujících bylo asi 650,000 a to byl rekord nejen pro samotný Pochod za život, ale rekord pro jakoukoli demonstraci zde ve Washintonu. Někteří odhadují podle počtu hostů v hotelech, že Pochodu se zúčastnilo více lidí než letošní prezidentské inaugurace.

Je proto neuvěřitelné, že i letos média Pochod ignorovala. Kromě velice letmých zmínek, neodrážejících skutečnost o

Záběr z Pochodu za život - žluté balóny s nápisem „life“ = „život“ jsou již charakteristické pro mladé lidi z Chicagské farnosti Saint Cantius

Zde je v Pochodu za život pod velkým transparentem bývalý prezidentský kandidát Rick Santorum

Vladimír Slíva, autor článku a člen naší misie (druhý zleva se žerdí v ruce) nese jeden z velkých transparentů v Pochodu za život

Pochodu za život se účastnili mladí i ti dříve narození a také lidé, kteří se sami stali obětí zákona dovolujícího potraty

protestu proti uzákonění potratu, které trvá již čtyřicet let, (tzv. Roe v. Wade), média prakticky neinformovala veřejnost o této akci. Přesto se toto hnutí za život rozrůstá, navzdory všem snahám velkých sdělovacích prostředků, politiků, Hollywoodu apod. Letos, protože šlo o důležité výročí, byly větší demonstrace nebo pochody i v mnoha jiných amerických městech. Například v San Franciscu se v sobotu, 26. ledna již devátého místního Pochodu za život zúčastnilo asi 50,000 lidí.

Před 40 lety Nejvyšší soud rozhodl v poměru 7 ku 2 proti přirozenosti, proti životu, proti právu nenarozeného dítěte na život a uzákonil tzv. právo ženy na potrat. O čtyřicet let později je vidět jak negativní, tragický byl dopad tohoto zákona na americkou společnost. A ukazuje se, že i přes čtyřicetiletou propagandu lidé nejsou ochotni přijmout nespravedlnost. Webová stránka pro Pochod je: <http://www.marchforlife.org/>.

V současnosti se v americké společnosti a politice diskutuje o další morální otázce, tzv. homosexuálním „manželství“. V našem státě Illinois někteří politici doufají schválit homosexuální „manželství“ už 14. února, což je svátek sv. Valentýna. Je smutné, že podle některých zdrojů politici ve Springfieldu dostávají mnohem více telefonátů a emailů od těch aktivistů, kteří chtějí uzákonit tzv. „manželství“ pro homosexuály než od těch, kteří chtějí zachovat manželství (v přirozeném či biblickém slova smyslu). Nicméně, 20. února plánuje Illinois Family Institute demonstraci za (přirozené) manželství v hlavním městě Illinois Springfieldu – Defend Marriage Lobby Day - <http://illinoisfamily.org/> (je možné, že se datum změní). Na federální úrovni se plánuje demonstrace ve Washingtonu, D.C. na podporu manželství mezi mužem a ženou 26. března, neboť 26. a 27. března budou prezentovat své argumenty soudcům Nejvyššího soudu obě dvě strany - <http://www.marriagemarch.org/>.

Vladimír a Renata Slívovi

Bazilika sv. Klementa v Římě a hrob sv. Cyrila

Pokračování ze str. 2

Politický cíl mise byl dosažen a spojení Byzance s Chazary bylo obnoveno. Nicméně v Chazarské říši zůstala nadále všechna tři náboženství. Vojáci většinou vyznávali islám, zemědělci křesťanství a obchodníci židovskou víru. Konstantin odmítl chaganovu nabízenou odměnu a vážadal si 200 zajatců, které vzali s sebou na zpáteční cestu na Krym a tam byli propuštěni.

Konstantin a Metoděj pak vzali z Chersonu část ostatků sv. Klementa do Konstantinopole, kam se navrátili asi v druhé polovině roku 861. Kromě Konstantinovy „Řeči“ je dalším písemným dokladem o nalezení ostatků sv. Klementa také dopis papežského knihovníka Anastasia, účastníka sněmu v Konstantinopoli v roce 869 - 870. Tento dopis se uchovává v Lisabonu v Portugalsku. Kyjevský kníže sv. Vladimír (980 - 1015) po dobytí Chersonu zde přijal křest, který byl podmínkou sňatku s Byzantskou princeznou Annou a spojení s Byzancí, a potom přenesl část ostatků sv. Klementa do Kyjeva a přál si být pohřben i se svou manželkou Annou v chrámu Bohorodičky v kapli sv. Klementa, jak o tom píše německý kronikář Dietmar z Meserburgu.

Z Konstantinopole vzali bratři Konstantin a Metoděj v roce 863 ostatky sv. Klementa na svou misi na Velkou Moravu s cílem donést je až do Říma. Zlomky ostatků také věnovali nově zakládaným kostelům na své misijní cestě. Historik Hermenegild Jireček (1863) dokládá řadu chrámů zasvěcených sv. Klementu v Bosně, Chorvatsku, Uhrách, na Slovensku, na Moravě, v Čechách, v Kraňsku, v Itálii a v Polsku, které by mohly naznačovat misijní cesty svatých bratří. A. Bimbaumová na mapce z roku 1948 uvádí 17 kostelů v Čechách a 6 kostelů na Moravě zasvěcených tomuto světcovi. Jistě všechny tyto kostely nesa- hají svým původem do doby cyrilometodějské. Klementovu úctu v českých zemích druhotně šířil především Karel IV. Je však na místě si připomenout, že díky našim věrozvěstům se sv. Klement

stal prvním světcem, který byl v Čechách uctíván jako patron. Od nejstarších dob jsou jeho ostatky (část čelisti) uchovávány ve svatovítském chrámu v Praze a v r. 1368 k nim Karel IV. přidal z Říma dovezenou část řetězu, kterým byl světec údajně připoután ke kotvě.

I když kníže Rastislav žádal u císaře Michala III. v Konstantinopoli pro Velkou Moravu biskupa, aby tak země získala svou církevní nezávislost, přišel Konstantin na Moravu jako kněz a jeho bratr Metoděj jen jako jáhen. Bylo to nakonec velmi moudré rozhodnutí, protože, když přišli jako prostí misionáři a ne jako biskupové, měli v prvních letech svého působení klid. Přes slavné přijetí Rastislavem na Velehradě jejich misie nevzbudila pozornosti latinských kněží a biskupů a nevyvolala účinný zákrok ze strany císaře Ludvíka. Tak mohli na Moravě nerušeně působit asi tři a půl roku, kázat, zakládat školy, vyučovat žáky. Nevíme přesně odkud vyšel popud k první cestě svatých bratří do Říma, zda je tam poslal Rostislav nebo dostali pozvání od papeže nebo se k cestě rozhodli sami. Faktem je, že s touto cestou dříve nebo později počítali a proto z Konstantinopole brali s sebou ostatky sv. Klementa s úmyslem zanést je do Říma.

Na cestu se vydali roku 867. Směřovali nejprve ke knížeti Kocelovi do slovinské Panonie. Zde zůstali půl roku a projednaly s knížetem misijní působení mezi tamními křesťany. K tomu byl ale nutný souhlas akvilejského patriarchátu, kam území jurisdikčně patřilo. Proto se bratři vypravili k patriarchovi do Benátek. Zde se však kamenem úrazu stala slovanská bohoslužba, kterou chtěli soluňští bratři zavést u všech Slovanů. I když obhájili staroslověňštinu jako liturgickou řeč proti tzv. trojjazyčníkům, kteří zastávali oprávněnost pouze latiny, řečtiny a hebrejštiny, podle jazyků jimiž nechal Pilát napsat nápis na Kristově kříži, přece nakonec padla naděje, že by jim patriarcha vysvětlil slovanské žáky na kněze, tím méně, že by ustanovil pro Moravu biskupa. Nezbyvalo než se obrátit na papeže. Když došla z Říma příznivá odpověď, vzali ostatky sv. Klementa, z Benátek odpluli lodí do Raveny a odtud se po souši vydali do Říma, aby od papeže dosáhli schválení svých záměrů. Těmi byla úprava církevně - politických poměrů na Velké moravě podle přání Konstantina a Metoděje a kníže Rastislava a Kocela. Od papeže chtěli dosáhnout posvěcení některého z nich na biskupa a zřízení biskupství, vysvě-

Freska Přenesení ostatků sv. Klementa ve spodním kostele baziliky sv. Klementa v Římě

cení slovanských žáků na kněze a povolání slovanské bohoslužby.

Do Říma Konstantin a Metoděj s doprovodem dorazili buď ještě koncem roku 867 nebo na začátku roku 868. Zatím papež Mikuláš I., který je do Říma pozval, 13. listopadu 867 zemřel. Jeho nástupcem se stal Hadrián II, pětasedmdesátiletý, zbožný, mírný, dobrotivý papež, s velkým zájmem o slovanské národy. Nový papež jim připravil slavnostní uvítání. Bylo to díky tomu, že přinášeli do Říma ostatky sv. Klementa, třetího nástupce sv. Petra na důkaz toho, že uznávají římského papeže za hlavu celé Církve. V té době totiž vzniklo v Konstantinopoli schisma, kdy patriarcha Fotios okružním listem zaslaným východním patriarchům exkomunikoval papeže, s odůvodněním, že „latiníci“ falšují vyznání víry a zavádějí v církvi novoty. Spor nakonec řešil Čtvrtý konstantinopolský koncil (869 - 870).

Uvítání ostatků sv. Klementa a misionářů z Velké Moravy bylo triumfální. Popsal je biskup Gauderich, který při slavnosti stál po boku papeže Hadriána II. v díle „Život sv. Klementa s přenesením ostatků.“ Papež společně s duchovenstvem a římským lidem vyšli ven z města, aby s velkými počty přivítali ostatky sv. Klementa. Ty byly nejprve uloženy v bazilice sv. Petra. Prostřednictvím ostatků začal Bůh konat zázraky. Byl uzdraven jeden ochrnutý člověk a mnozí jiní byli zbaveni svých neduhů. Římský lid se radoval a vzdával Bohu chválu, páni propouštěli zajatce a všichni prokazovali úctu Konstantinovi a Metodějovi. Papež nechal Metoděje vysvětit na kněze a také další z jejich žáků na kněze a jáhny.

Ostatky sv. Klementa pak byly slavnostně přeneseny od sv. Petra do kostela sv. Klementa. Znázorňuje to freska v přední části kostela. Papež Hadrián II. v nachovém liturgickém obleku kráčí v čele početného zástupu urozených mužů a žen za světcovým tělem. Po jeho boku jdou Konstantin a Metoděj oblečení do bílé alby a černého roucha. Papež Hadrián II. (†872) a sv. Cyril (†869) mají kolem hlavy svatozář, Metoděj nikoli. Toto malířovo podání světců dokládá, že freska vznikla po Cyrilově smrti, ale podle některých odbor-

Hlavní loď baziliky sv. Klementa v Římě s baldachýnovým oltářem a hrobem sv. Klementa

níků ještě snad za Metodějova života. Tato malba by tedy byla nejstarším vyobrazením našich světců. Ostatky sv. Klementa byly uloženy pod hlavní oltář baziliky nesoucí jeho jméno a jak znázorňuje druhá část fresky, papež nad nimi sloužil slavnostní liturgii.

Bazilika sv. Klementa se nachází asi v polovině cesty vedoucí od Lateránské baziliky ke Koloseu. Tato bazilika patří k nejstarším křesťanským kostelům Říma a byla postavena ve 4. století. Roku 1084 ji zničili Normané a roku 1108 byla nad spodním kostelem vystavěna současná bazilika, která svoji dnešní po-

dobu získala při barokní přestavbě exteriéru v letech 1715-1719. Spodní kostel byl znovu odkryt v letech 1857-1870. Při pozdějších vykopávkách (1912 - 1914) byla pod spodní bazilikou odhalena ještě další vrstva, v níž se nalézá obytný dům. Podle některých jde o dům Tita Flavia Klementa, římského konzula a bratrance císaře Domitiana, později umučeného pro víru. Má se za to, že právě tam se shromažďovalo křesťanské společenství kolem třetího z Petrových nástupců, papeže Klimenta, který podle jedněch byl Titovým synem, podle jiných původně jeho otrokem.

Oltář v nové kapli sv. Cyrila a Metoděje v bazilice sv. Klementa

Spodní bazilika se nachází asi o pět metrů níže pod bazilikou horní a z ní lze sestoupit do podzemí, kde se nacházejí pozůstatky římského paláce s modlitebnou pohanského boha Mitry. Původní bazilika byla trojlodní. Později byly prostory mezi sloupy zazděny a na takto vzniklých stěnách byly namalovány obrazy. Vlevo od vchodu je překrásný výjev „Nanebevstoupení Páně“ z roku 850, v pravé boční lodi je obraz Matky Boží s Ježíškem a další fresky z 9. století. Představují výjevy ze života sv. Klementa a Alexia. Dalším obrazem z původní baziliky je freska nazvaná

Osobní soud, kde jsou zobrazeni sv. Cyril a Metoděj klečící před soudcem Kristem po jehož boku stojí archanděl Gabriel a Michael a sv. Ondřej a sv. Klement. Freska je v současnosti přenesena do horního kostela a umístěna v kapli sv. Jana Křtitele. V levé lodi spodního kostela se nacházel původní hrob sv. Cyrila.

Horní trojlodní bazilika je rozčleněna 16 antickými sloupy. Podlaha je vykládaná mramorovými deskami. Kazetový strop byl obnoven v 18. stol. a představuje „Oslavení sv. Klementa“. Většina zařízení byla do horní baziliky přene-

sena ze zničené baziliky spodní. Je to např. mramorová „schola cantorum“ z doby papeže Jana II. (532 – 535), zdobená dvěma kazatelny pro předčítání evangelia a epistol, jakož i svícen s podstavcem pro velikonoční svíci. V apsidě je jedna z nejhezčích a nejvzácnějších mozaiek v Římě, pochází z přelomu 12. a 13. stol. Trůn v apsidě je ze 4. stol., nad hlavním oltářem se zvedá baldachýn, uložený na 4 sloupech. Nad sloupy, které dělí baziliku, jsou mezi okny freskové obrazy znázorňující výjevy ze života světců. Pro nás je důležité, že obě stěny napravo i nalevo od hlavního vchodu jsou vymalovány podobiznami věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, od malíře Rasina reprodukované v roce 1963 na pamětních vatikánských známkách.

Kaple napravo od hlavního vchodu byla až do roku 1715 zasvěcena sv. Cyrilovi. V tom roce byla zcela přestavěna kardinálem Ferrarim a zasvěcena sv. Dominikovi. Až do roku 1800 zde byly uloženy ostatky sv. Cyrila přenesené ze spodního kostela. Ke cti sv. Cyrila a Metoděje byla v letech 1880 – 1890 zbudována napravo od hlavního oltáře baziliky kaple sv. Cyrila a Metoděje, která byla posvěcena 1888 papežem Lvem XIII. V roce 1958 kapli navštívil papež Jan XXIII. a 17. listopadu 1963 sem papež Pavel VI. uložil znovunalezené ostatky sv. Cyrila. Kaple je vyzdobena freskami malíře Nobiliho. Freska nad oltářem znázorňuje papeže Lva XIII. jak obětuje slovanskou církev Ježíši Kristu. Jemu po boku stojí sv. Cyril a Metoděj. Kristu se nad hlavou vznáší Duch svatý v podobě holubice a nad celou scénou trůní Bůh Otec obklopený svatozáří a zástupy andělů. Na pravé straně kaple je vyobrazeno Schválení slovanské bohoslužby. Svati bratři zde stojí před papežem Hadriánem II. a vysokými církevními hodnostáři, sv. Cyril v červeném oděvu je natočen bokem a v rukou drží evangeliář. Freska na levé straně kaple zobrazuje pohřeb sv. Cyrila (viz. str. 3). Plastická výzdoba oltáře v kapli je dílem pražského sochaře Václava Levého, který za svého studijního pobytu v Římě vytvořil pro baziliku sv. Klementa též sousoší sv. Cyrila a Metoděje.

O osudech svatých bratří v Římě v době 868 – 869 se zmíníme někdy příště.

Jen stručně připomeňme, že Metoděj byl vysvěcen na kněze a podobně různá svěcení přijali i slovanští žáci. Papež Hadrián II. schválil slovanskou liturgii a plánovalo se, že Konstantin bude vysvěcen na biskupa. Se svěcením se však otálelo pro jeho špatný zdravotní stav.

Konstantin byl slabého zdraví a již před odchodem na Moravu si stěžoval, že je unaven a nemocen. Misie na Moravě a cesta do Říma ho zeslabily tak, že ve svatém městě záhy onemocněl. Když cítil konec svých sil, vstoupil do některého ze dvou řeckých klášterů, které tu byly buď sv. Ondřeje nebo sv. Praxedy, aby zde složil řeholní sliby, přijal mnišské jméno Cyril (Kyrillos). Vskutku pobyl v klášteře jen 50 dní. V nemoci těšil svého bratra Metoděje a povzbuzoval ho k práci na Moravě, jejíž tíhu ponese již sám. Poněvadž se Metoděj lekal obětí a toužil zpět na Olymp, prosil ho Cyril, aby se vrátil na Moravu a při spáse duše Slovany neopouštěl. „Hle, bratře, my dva jsme byli souspřeží, jedinou brázdou táhnouce, a já padám na liše, skončiv svůj den. Ty pak miluješ velmi horu Olymp, ale kvůli hoře neopouštěj svého učení, neboť jím můžeš býti spíše spasen.“ (Život Metodějův kap. 7) V modlitbě před smrtí, kterou uvádí staroslověnská Cyrilova legenda, znovu napřimoval Metoděje, napomínal žáky a prosil Boha za své misijní dílo, jehož byl duší: „...vyslyš modlitby mé a ochraň stádo ti věrné, k němuž jsi mě poslal, neschopného a nehodného služebníka svého. Zbav je od bezbožné a pohanské zloby a od mnohomluvného a rouhavého kacírského jazyka, který mluví rouhavě proti tobě, zahlad' trojjazyčný blud a dej, ať vzrůstá církev tvá množstvím a všechny v svornosti sjednoť, učiň je lidem výborným, stejně smýšlejícím o pravé víře tvé a správném vyznání a vdechni jim do srdce slovo svého přijetí za syny.“ (Život Konstantinův kap. 18) Cyril zemřel 14. února 869 ve věku 42 let.

O pohřbu sv. Cyrila Život Konstantinův v poslední kapitole píše: I rozkázal papež všem Řekům, kteří byli v Římě, a též i všem Římanům, aby se dostavili se svícemi zpívat nad ním a vystrojit mu průvod pohřební, jaký by vystrojili samému papeži. To také učinili.

Oltář na místě původního hrobu sv. Cyrila ve spodním kostele baziliky sv. Klementa. V levo dole je česká pamětní deska s nápisem: Svatý Cyril umíraje učedníky žehnal: Tys mi je dal, tobě Bože, je vracím, svou mocnou pravici je ved' a pokrovem svých křídel je přikryj.

Věnuje vděčný český národ L. P. 2011

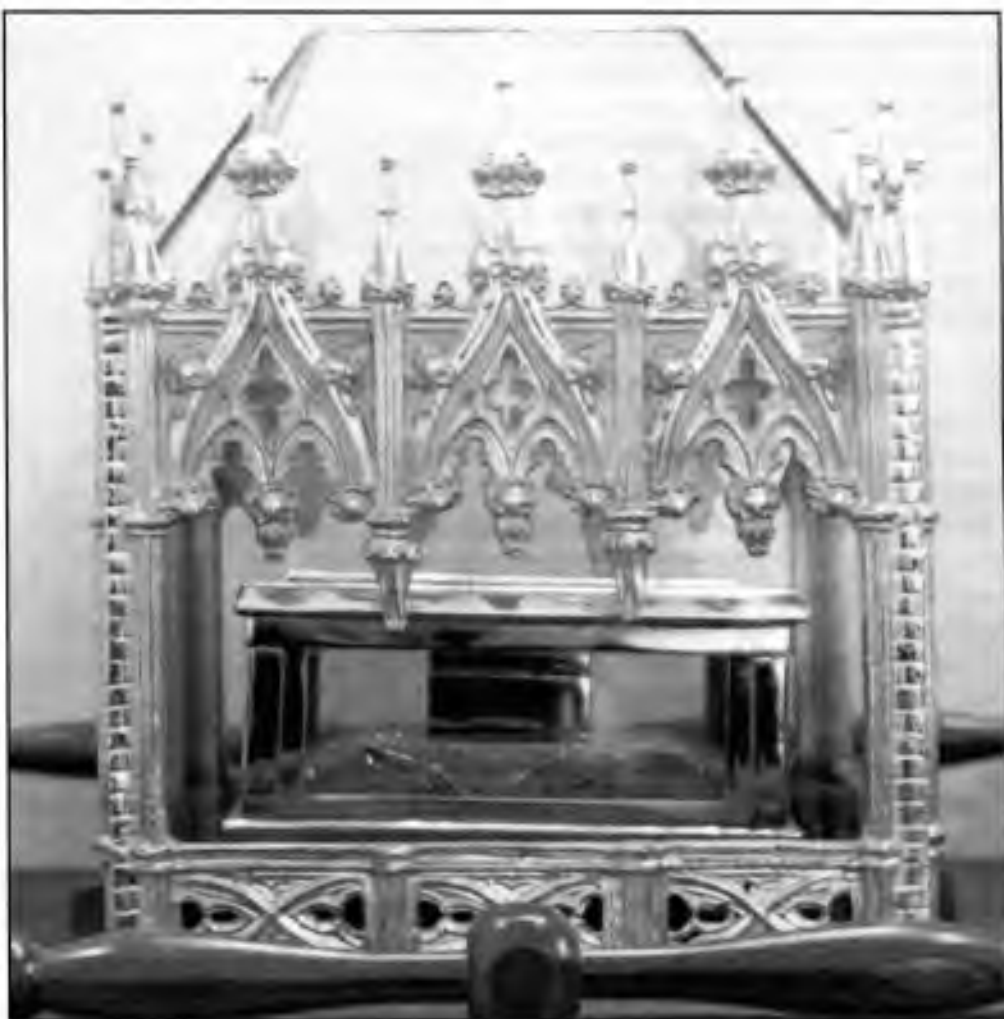
Metoděj pak, bratr jeho, poprosil papeže a řekl: „Matka nás zapřísahala, aby toho, kdo z nás dříve odejde na soud, dopravil bratr do jeho kláštera (na Olymp) a tam jej pohřbil.“ Papež tedy kázal jej vložit do rakve a zatlouci železnými hřeby a tak jej držel po sedm dní, zatímco činil přípravy na převoz. Římští biskupové však papeži řekli: „Bůh po putování mnohými zeměmi přivedl jej sem a zde vzal k sobě jeho duši, proto se patří, aby také zde jako ctihodný muž odpočíval.“ Tu řekl papež: „Pro jeho svatost a lásku přestoupím římský obyčej a pohřbím jej ve své vlastní hrobce v chrámě svatého apoštola Petra.“ Bratr jeho však řekl: „Když jste mne neposlechli a nedali mi ho, je-li vám to milé, ať tedy je uložen v chrámu svatého Klimenta, s nímž také sem přišel.“ Papež rozkázal, aby se tak stalo. I shromáždili se všichni biskupové a kněží a všechen lid, aby jej doprovodili s úctou, a řekli: „Otevřme rakev a vizme, je-li celý, není-li z něho něco vzato.“ Ale ačkoli se mnoho namáhali, nemohli Božím řízením vytáhnout hřeby z rakve. I položili jej tak s rakví do hrobu po pravé straně oltáře v chrámě svatého Klimenta, kde se počaly dít zázraky. A Římané, když je viděli, tím víc

se oddávali uctívání jeho svatosti. Namalovali jeho obraz nad hrobem a počali nad ním pálit světlo ve dne i v noci a chválili Boha, jenž takto oslavuje ty, kteří ho slaví. Jemu budiž sláva a čest a klanění na věky věků. Amen. (ŽK, kap. 18.)

Tak jako pohnutými osudy procházela bazilika sv. Klementa, podobnými osudy procházel i hrob sv. Cyrila. Spodní kostel, kde byl původně pochován, byl ke konci 11. století rozbořen, nová bazilika byla zbudována v letech 1100 – 1125 a Cyrilovy ostatky sem byly přeneseny a uloženy pod oltář kaple vpravo od hlavního vchodu. I když tato kaple byla později zasvěcena sv. Dominikovi, protože správu baziliky převzali v 16. století irští dominikáni, ostatky sv. Cyrila zůstaly na místě. Zasluhou P. Mulloola, převora přilehlého dominikánského kláštera, byl v letech 1857 až 1870 znovu odkryt spodní kostel. Zde byly na náklad olomouckého arcibiskupa Fürstenberga v letech 1859 – 1865 podniknuty vykopávky, při nichž byl objeven původní hrob sv. Cyrila a nad ním freska s Kristem Soudcem. Hrob byl však prázdný, protože ostatky byly, jak jsme již uvedli, v 11. století přeneseny do kostela horního.

Původní hrob sv. Cyrila ve spodním kostele byl pietně upraven roku 1929 a 1952 jako památné místo Slovanů. Oltární desku s latinským nápisem „K počtě sv. Cyrila věnovali léta Páně 1952 synové slovenského národa“ darovali američtí Slováci. Mozaiku s podobiznou sv. Cyrila věnoval národ bulharský. Kolem ní je dnes do stěny zasazeno několik dalších pamětních desek. Poslední z nich, věnovaná českým národem, zde byla odhalena v roce 2011.

Kde je dnes uložena hlavní část ostatků – tělo sv. Cyrila – se neví. V současné době jsou známy jen menší relikvie. V souvislosti s kaplí na pravé straně od hlavního vchodu v horní bazilice sv. Klementa se ostatky sv. Cyrila připomínají ve 14. - 17. století. O nalezení ostatků sv. Cyrila v kostele sv. Klementa se zmiňují poznámky k Římskému martyrologiu z roku 1603, o schránce z bílého mramoru uložené ve výklenku oltáře sv. Dominika, v níž se podle tradice nacházejí ostatky sv. Cyrila, píše dominikán Tommaso di Burgo v roce 1772. O ostatky sv. Cyrila žádal dvakrát olomoucký biskup kardinál František Dietrichštejn (roku 1613 a 1617) a čeští stavové 1629. Na Moravu do Brna se dostalo pravé předloktí ruky sv. Cyrila. O této relikvii píše brněnský jezuita P. Theodor Maret roku 1658. Relikvie byla uchovávána ve starobylém stříbrném pouzdře. Při povinném odvádění kostelního stříbra roku 1810 byl odveden i tento relikviář a ostatky sv. Cyrila, stejně jako kosti z jiných relikviářů byly nejprve uloženy v bedně v kryptě u sv. Jakuba a odtud byly později přeneseny na hřbitov. Naštěstí ještě před tím byl

Relikviář s ostatky sv. Cyrila uchovávaný v Nitře, který putoval po celém Slovensku

úloemek z této relikvie darován benediktinskému klášteru v Rajhradě. Rajhradský opat Kalivoda jej roku 1881 věnoval papeži Lvu XIII., který jej rozdělil mezi Rajhrad, Olomouc (katedrála sv. Václava), Brno (Petrov) a Velehrad.

Když se v polovině 19. století začalo v Římě pátrat po ostatcích sv. Cyrila v kostele sv. Klementa, nenašly se. Myslelo se, že vzaly za své při francouzské okupaci Říma v roce 1798. Když bylo za Napoleonských válek nařizeno zbořit kostel sv. Klementa, uložil kanovník lateránské baziliky Lorenzo Mattei z bezpečnostních důvodů ostatky sv. Cyrila v své domácí klenotnici. Později se na to zapomnělo, takže byly pokládány za ztracené. Teprve roku 1963 je vypátral dominikán Leonard Boyle v paláci rodiny Antici-Mattei v Recanati u Loreta. Kněžna Antici-Mattei odevzdala tyto drahocenné pozůstatky, něco kostí a prachu ve zlatém relikviáři, papeži Pavlu VI. 14. listopadu 1963. Tři dny na

to, 17. listopadu 1963, byly slavnostně přeneseny do Klementovy baziliky a tam je papež za účasti 150 biskupů a arcibiskupů vložil do oltáře nově upravené kaple sv. Cyrila a Metoděje, který tam dal zřídit d'akovský biskup Josef Jiří Strossmayer. Schránku na ostatky nechala zhotovit Křesťanská akademie v Římě.

V poslední době měli věřící možnost uctít ještě další relikvii sv. Cyrila, konkrétně část klíční kosti, která se uchovává v katedrále v Nitře. Dva roky před litošním jubileem se skříňka s ostatky vydala na cestu po všech slovenských diecézích, kde ostatky tohoto apoštola Slovanů byly vystaveny v desítkách a stovkách kostelů po celé zemi a uctěny velkými zástupy věřících.

Ostatky sv. Cyrila v kapli sv. Cyrila a Metoděje v bazilice sv. Klementa. Na relikviáři je latinský nápis: Z kostí sv. Cyrila, apoštola Slovanů.

*Z různých pramenů vybral
Mons. Dušan Hladík*

MLADÝM

Proč ještě žijí hodné děti?

Jaké je tajemství rodin, které jsou schopné vychovat normální a slušné děti, a to navzdory steskům nad nevyvážeností dnešní mládeže?

Řada odborníků dnes radí rodičům, aby byli asertivní, zakazovali, vyžadovali bezpodmínečnou poslušnost a neváhali pořádně trestat. Jsou to rady diktované rozhořčením nad převládající nevychovaností mladých i nejmladších a nad selháním dospělých.

Tito odborníci ale zapomínají na mnohem důležitější, „preventivní“ prvek - vychováme tím, „kým jsme“. Výchova začíná očima a nejúčinnější otázka zní: Co vidí naše děti?

„Dospělí žijí v naprostém rozporu. Říkají: ‚Nevrtej se rukama v nose.‘ Ale pak to také dělají. Říkají: ‚Nesmíš kouřit!‘ Ale oni kouří. Říkají: ‚Nepij alkohol!‘ Ale pak pijí jako duha. Říkají: ‚Běž vždycky brzy spát!‘ Ale pak jsou jako sovy. Zakazují nám sledovat detektivky nebo kriminální filmy v televizi, ale pak sami zůstanou vzhůru až hluboko do noci, aby na ně koukali. Čím starší, tím více mluví o věcech, které sami nedělají.“ (Anna, 12 let)

„Nejprve jsem si myslela, že velcí mohou být pro mne vzorem. Ale když je vidím, jak se řítí v autě jako blázni, když je vidím přecházet na červenou, vidím, že nejsou zralí. Věřím, že pokud bychom my děti dělali všechno jako dospělí, svět by byl ještě daleko ošklivější.“ (Andrea, 14 let)

Zde je jádro a nejtěžší úkol výchovy: být jako rodiče i vychovatelé bez rozporů, koherentní.

Tři cíle a tři metody

Důsledná formace spočívá v tom, že nabídneme dětem příklad - ukážeme jim, jakto dělat.

Jedním z prvků tvořivého učení je vybavit děti kompetencemi, které pro ně budou nezbytné, jako oblečení, četba, psaní, umění jízdy na kole, pamatovat si telefonní čísla. Důležitá je také výchova k čestnosti a odvaze. Třetí prvek tohoto druhu formace spočívá v tom, že naučíme děti zvládat a zpracovávat emoce, jako jsou například strach, hněv a zklamání.

Zde jsou tři způsoby, jak nabídnout dětem důslednou formaci.

Nabídnout vzory

Tento typ formace prověřuje, zdali ho chápete, nebo ne, a zdali ho chcete, nebo ne. V dobrém i ve zlém se vaše děti obracejí na vás, aby získaly návod, jak žít.. První věc, kterou hledají, je potvrzení, že vaše činy jsou ve shodě s vašimi slovy. Pokud objeví nedůslednost mezi jedním a druhým, můžete si být jisti, že vám to dají pocítit.

V určitém okamžiku vaše děti přestanou naslouchat tomu, co říkáte a začnou napodobovat to, co děláte.

Ale kde je místo pro risk, je také příležitost k radosti. Není nezbytné, abyste byli odborníky na rodinné vztahy, abyste změnili život svého dítěte. Vše, co máte dělat, je, že budete žít život hodný napodobování.

Vychovávat učením

Mohli byste naučit své děti jezdit na kole tak, že jim pustíte videokazetu. Mohli byste je naučit umývat talíře vysvětlováním, kolik mycího prostředku mají nalít do umyvadla, a pak popisováním nejvhodnější techniky, jak zbavit nádobí zbytků omáčky, kousků jídla a zbytků tuku. A taky byste je mohli učit prát tak, že se omezíte na čtení návodu ze zadní strany krabice pracího prášku.

Ale je mnohem lepší nechat vaše dítě sednout na kolo, běžet po ulici a držet kolo jednou rukou, dokud nebude schopné pokračovat samo; dát vašemu dítěti houbu, postavit ho na židli vedle vás a nechat umývat nádobí podle vašeho příkladu; zaved'te vaše dítě do prádelny a poproste ho, aby vám pomohlo roztrždit různé druhy prádla, vybrat kvalitu i množství pracího prášku, nastavit nejvhodnější prací program a sledovat, jak pračka funguje.

Najít čas pro předání rad „v terénu“ pomůže vašim dětem stát se důvěřujícími a chápajícími.

Vychovávat naplno

Odborníci nám říkají, že děti se učí tak, že dělají nebo získávají znalosti nebo zkušenosti osobně.

To znamená, že pokud chcete, aby vaše dítě získalo znalosti týkající se dějin, můžete mu nabídnout přednášku se vzpomínkami na hodiny dějepisu střední školy (nebo lépe toho, co si ještě pamatujete), anebo můžete nabídnout podobnou přednášku, zatímco jste na prohlídce muzea. Spojení viditelných informací se slyšenými pravděpodobně nabídne vašemu dítěti zkušenost, kterou nikdy nezapomene.

Při vymýšlení, jak mohou být chvíle strávené s rodinou také příležitost k učení buďte tvořiví! Bude to sice vyžadovat určité úsilí z vaší strany, ale tato námaha bude brzy odměněna, když uvidíte své děti osvojovat si určitou představu nebo získávat schopnost, kterou by jinak neměli příležitost nabýt.

Bruno Ferrero

Salesiánský magazín 6/2012

Neobyčejné příběhy Ondřeje Dunara (2)

Služba u sedláka

Krásný čas s Terezkou rychle uplynul. Žili jsme spolu jako bratr se sestrou. Její matka paní Kačerová nemohla uživit své vlastní děti, a navíc měla na starosti i mě. Má vlastní matka byla daleko a já jsem zůstal v rukou cizích lidí. Jako malý chlapec jsem si sám nemohl nijak pomoci. Terežčina matka mě dala do služby k bohatému sedlákovi. Když jsem vstoupil do jeho dvora, a uviděl toho hromotluka, dostal jsem veliký strach. Arogantní a namyšlený hospodář mě zavedl do stáje, kde bylo 14 kusů dobytka. Řekl mi, že mým úkolem bude každý den tento dobytek nakrmit, napojit vodou, vyčistit chlév a podestlat pod dobytek novou slámu. Musím udržovat v čistotě celý dvůr a všechno zametat. Vodu jsem musel tahat ze studny uprostřed dvora a také jsem musel připravovat krmení. Velkou ruční sekačkou jsem musel řezat kukuřičné stonky a řepu, a míchat to s obrokem a tak připravovat krmení pro dobytek. Sedlák mi ukázal seník, kde byla sláma a seno pro dobytek a tento seník se také měl stát mou ložnicí, kde budu spávat. Sedlák mi donesl pár dek na přikrytí a také plechový lavor a nařídil mi, že si každé ráno ze studny musím nabrat vodu a umýt se než začnu pracovat. Také mi řekl, že mi ráno donese snídani a stejně tak oběd a večeři, ale do jeho domu, že nesmím nikdy vstoupit, a když budu něco potřebovat musím zavolat z venku.

Začaly mi krušné časy. Těžká práce, plno špíny, smradu a stálý hlad, to byla charakteristika otročení u lakomého sedláka. Bylo mi tehdy 7 let a každodenně jsem se musel starat o 14 krav a mimo to jsem musel často chodit na pole odkud jsme svázeli obilí. Neměl jsem tehdy ani boty a musel jsem chodit bosý. Když jsem chodil po strništi měl jsem nohy rozedrané až do krve a bolestí jsem nemohl ani spávat. Nohy jsem si na noc balil do starých hadrů, aby mě tak nebolely. Jednou jsme zase se sedlákem vyrazili na pole. Jela s námi i jeho nastávající manželka, bylo to krátce před jejich svatbou. Na poli jsme vypřáhli krávy a sedlák mi poručil, abych je pásal. Nechal mi tam chleba namazaný sádlem a láhev bílé kávy, že to bude můj oběd. On se svou snoubenkou, že musí jít do vesnice a pak se vrátí a naloží na vůz obilí a odveze do stodoly. Zatím, ale svou milou zatáhl do příkopy, kde se milovali a teprve potom šli do vesnice. Ten den bylo ukrutné horko a já jsem měl strašnou žízeň a nikde nebyla ani kapka vody. Káva v lahvi mi zkysla, takže jsem to musel vylít a zůstal mi jen ten chleba na kterém se sádlo rychle rozpustilo. Sedlák přišel na pole až pozdě večer, rychle jsme naložili snopy a po tmě dojezdili domů. Obilí zůstalo na voze až do druhého dne.

V den sedlákovy svatby bylo všude veselo. Přišlo mnoho lidí a vyhrávala muzika. Já jsem byl zalezlý ve chlévě u krav a bylo mi zakázáno, že odtud nesmím vystřčit ani nos.

Sedlák mi do chléva donesl talíř polévky, kde bylo i pár kousků masa a na druhém talířku několik zákusků. Sedl jsem si na lavičku za chlév a chtěl se dát do jídla. Začaly však kolem mě poletovat slepice a já jsem je musel odhánět. Jedna slepice skočila na lavičku a přímo se vrhla do mého talíře, kde mi ukradla z polévky maso a utíkala pryč. Já jsem se za ni rozběhl, ale než jsem se vrátil zpět, tak mi ostaní slepice skoro všechno sezobaly, nejen maso z polévky, ale i koláče na druhém talíři. Když jsem řekl mladému sedlákovi, co se mi stalo, že mi slepice všechno ukradly, tak mi ještě vynadal a nic jiného mi nedal. Když svatba skončila, odnesla sedláková matka všechny zbytky jídla do komory. Každou neděli chodila celá rodina do kostela. Já jsem zůstal doma u krav. Když nikdo nebyl doma, tak jsem vlezl do komory, která se nikdy nezamykala a kde byl ještě zbytek svatebních koláčů a pár jsem si jich vzal, tak aby to nikdo nepoznal. Zanesl jsem si je do chléva a než se ostatní vrátili z kostela, tak jsem je snědl.

Mladá nevěsta byla velmi dobrá osoba, která mě měla ráda. Dobře věděla, že její manžel je lakomec, a že mi nedává dost jíst. Když tedy sedlák nebyl doma, nosila mně mladá selka do chléva jídlo. Vždycky si ke mně sedla, přitulila mě k sobě a líbala a říkala, abych se nebál, že mi bude pomáhat co bude moci. Jen abych to nikomu neříkal, že mi nosí jídlo a další věci, jinak že by měla nepříjemnosti. Nemohl jsem pochopit, že tak pěkná žena si vzala, tak lakomého sedláka. Svatbu však domluvili její rodiče, kteří byli velmi bohatí a sedlák byl také bohatý a tak se měly dát majetky dohromady. Oboustranně šlo o sobectví rodičů a o majetek, kde lidé prodali svou dceru někomu bez ohledu na to zda bude šťastná nebo ne. Ona si pak své mladé ženské city utěšovala na malém pasáčkovi, který u nich sloužil.

Jak už jsem řekl, spával jsem v seníku, který sousedil s chlévem. Byl od něho oddělený jen chatrnou stěnou z prken. Některá prkna byla odtržená. Krávy stály v chlévě obrácené zadkem, k této stěně. Jednoho dne jsem se ráno probudil a měl jsem hlavu celou olepenou od kravského lejna. Jedna kráva totiž dostala hnačku a spustila ji přímo na mou hlavu. Měl jsem co dělat, abych se po tom ve kbelíku celý očistil. Když jsem pak ráno vyháněl krávy na pastvu zase ta samá kráva zvedla ocas a všechno to pustila na mé nohy. Teprve na pastvě jsem vlezl do potoka a tam se zase poumýval, ale stejně jsem celý zapáchal.

Když jsem býval celé dny na pastvě s krávami, býval jsem stále hladový. Někdy jsem si v ohni pekl brambory, jindy zase vařil vajíčka, která jsem ukradl na statku v kurníku. K tomu účelu jsem měl na pastvě schovanou velkou plechovku od konzervy. Také jsem tam měl schovaný hrnek na mléko a od krav jsem si nadojil kolik jsem chtěl. Sedlák nemohl kontrolovat, kolik která kráva dává mléka a já jsem si tak pomáhal, abych neumřel hladem. Byly to skutečně trudné časy.

Stále jsem měl velké problémy s nohama. Byly velmi popraskané, dořezané, s velkými ranami až do krve. Když bylo zima strkal jsem na pastvě nohy do teplého kravského lejna, které mi potom na nohách uschlo a chránilo je před studeným větrem, který řezal do ran jako žiletky. Večer jsem si nohy balil do starých hadrů. Venku v přírodě mi bývalo dobře, tam jsem zapomínal na všechny bolesti i strádání duše. Když se blížil večer musel jsem zase domů a zase spát do chlěva a oči jsem měl plné slz.

Na pastvě kam jsem chodil každý den byla pod lesem také velká studna. Byla v ní čistá křišťálová voda, velmi dobrá a studená jako led. Rád jsem z té studny pil vodu a také jsem zde napájel krávy. Často, když jsem sedával u této studny, mě přepadala velká tíseň. Hlavou se mi honily různé myšlenky o životě a mém utrpení a stále mě pronásledovala myšlenka, abych svůj bidný život skončil a skočil do té hluboké studny a tím by skončilo mé trápení, které se už nedalo vydržet.

Jednou když jsem byl zase v zoufalém stavu, se opět objevily sebevražedné myšlenky. Stále jako by mě něco nutilo: „Skoč do té studny a bude všemu konec!“ Připadal jsem si jako opilý a ve svém zoufalství jsem nedokázal ovládat sám sebe. Stoupl jsem si na okraj studny a byl jsem rozhodnutý tam skočit. V poslední vteřině, když už jsem to chtěl udělat, se najednou všechny krávy daly do běhu a jako šilené utíkaly od studny pryč. To mě v té chvíli probralo a já jsem se otočil a podvědomě hnán povinností se rozběhl za krávami, abych je zastavil. Když jsem je doběhl a vrátil zase zpět na pastvu, začal jsem přemýšlet o tom, proč ty krávy jako splašené utíkaly a čeho se mohly vykat. Vždyť široko daleko nikdo a nic nebylo, co by ty krávy mohlo odehnat pryč. Nedokázal jsem pochopit, co se stalo a zůstane to pro mě nevysvětlitelnou záhadou až do smrti. Jaká síla vjela do těch krav, které se rozutekly a tak zabránily tomu, abych sám sebe zabil? Byl to jistě dobrotivý Bůh, který zábránil síle zlého ducha, která mě chtěla zničit a zmařit můj život.

Od té doby jsem měl z toho místa panický strach a nikdy jsem se neodvážil k té studni znovu přistoupit a kdykoli jsem šel okolo, tak jsem se jí vyhnul. Mé utrpení však mělo brzy skončit.

Jednoho dne si má matka vzpomněla, že má někde svého syna. Když přišla k té chudé ženě, které mě svěřila do ochrany, zjistila, že mě poslala do služby k sedlákovi, hned tam šla a když mě nalezla zuboženého v seníku vedle chlěva a viděla v jakém jsem stavu, začala lomit rukama a dala se do pláče a když viděla moje zmrzačené nohy, popraskané až do krve, tak se tak rozčílila, že šla hned za sedlákem, kterému velmi vynadala a okamžitě mě odvedla odtud pryč.

Matka mě odvedla ke své sestře do Velkých Levár. Když jsme tam přišli zjistil jsem, že je zde moje mladší sestra Helena, o které jsem do té doby nevěděl kde je. Matka opět odjela do Rakouska, kde žila a pracovala. Vychovávala nás teta. Nejprve musela vyléčit moje nohy, což trvalo několik týdnů. Pak jsem teprve mohl začít chodit do školy a začlenit se mezi ostatní děti mého věku.

Nový život u tety

Když jsem poprvé uviděl svou tetu byl jsem šťastný a radoval jsem se z toho, že mé utrpení už konečně skončilo. To jsem ještě nevěděl, co mě u tety čeká. Byl jsem rád, že jsem pohromadě se svou sestrou, která byla o rok mladší než já a kterou jsem dlouho neviděl. Těšil jsem se na náš společný život. Sestra chodila do první třídy. Já jsem hned do školy nastoupit nemohl, protože jsem si musel nejprve vyléčit nohy. Když byly uzdravené, chodil jsem do školy se sestrou.

Když jsem přišel k tetě myslel jsem, že se budu mít lépe než u lakomého sedláka, ale nakonec jsem zjistil, že se v mém životě nic nezměnilo. Ve skutečnosti jsem se dostal z jednoho pekla do druhého. Teta byla také velmi lakomá a její srdce bylo tvrdé jak skála. Se sestrou jsme v jejím domě zažili hladu víc než dost. Strýc byl velmi dobrý člověk a také velmi pracovitý, ale v domácnosti se podobal malému psíkovi, který se bál zaštekát, protože jinak by ho jeho žena sežrala nebo vyhnala ven na ulici. Chovala se někdy skutečně jako tygr. Jednou jsem ji viděl, jak honí svého manžela se sekerkou v ruce a křičí, že ho zabije.

Teta chovala malé slepičky, tzv. liliputky. Jednou když nebyla doma, tak si její domácí pes začal se slepičkami hrát a všechny je zamordoval. Když se teta vrátila domů a viděla dvůr plný slepičích peří, brzy poznala co se stalo. Hledala psa, který asi tušil co se stane a schoval se. Když ho teta našla, celý se strachem třásl, ale teta ho chytila, popadla sekerku a na špalku mu usekla hlavu.

Tetu neměl nikdo rád, ani sousedé, ani nikdo z vesnice. Když jsme chodili do školy teta nám nikdy nedala žádné jídlo s sebou, tak jako měly jiné děti. Spolužáci si toho brzy všimli a vždycky se se mnou a se sestrou o svoji svačinu rozdělili. Někdy nám donesli z domu i celý krajíc chleba. Když se na nás naše matka přišla ke své sestře podívat, ptala se nás jestli nemáme hlad. Po straně jsem matce řekl, že nám teta nedává dost jídla a že máme stále hlad. Matka se dala do pláče, ale prosila abychom ještě nějaký čas u tety vydrželi, že nás pak vezme k sobě. Dala mi také nějaké peníze, abych si je schoval, aby to teta neviděla a když budeme mít hlad, abychom si se sestrou něco koupili. Když jsme potom byli velmi hladoví, šli jsme k pekaři, koupili si pecen chleba a pak jsme šli za humna, kde stál stoh slámy a tam jsme se schovali a chleba si rozdělili a snědli, aby nás nikdo neviděl.

V domě vedle naší tety bývala matka našeho otce, kterou jsme často vídali a bavili se s ní. Babičce jsme se však báli něco říct, aby nežalovala tetě. Jednou když k habičce přišel náš otec, šel jsem za ním a řekl mu, že nám teta nedává jíst a že u ní máme velký hlad. Otec se velmi rozčílil, šel k tetě a strašně jí vynadal a nás děti od ní hned vzal pryč.

Od té doby jsme bydleli u babičky. Byla velmi hodná a měli jsme se u ní dobře. Dávala nám do školy svačiny, takže se s námi ostatní děti již nemusely dělit. Byli jsme se setstrou Helenou opět šťastní.

V dětském domově v Malackách

Když zase jednou přijela naše matka do Levár a zjistila, že nejsme u tety, ale u babičky, velice se rozzlobila. V té době už byli naši rodiče rozvedeni a každý žil svým životem. Matka byla proto rozčilená, že nás otec vzal od její sestry. Museli jsme k její sestře nazpátek, ale já jsem tam nakonec nezůstal.

Matka mně nic neřekla a vzala mě do městečka Malacky. Vedla mě za ruku přes celé městečko až do jednoho parku, ve kterém stála velká budova. Vešli jsme dovnitř a vstoupili do kanceláře, kde matka podepsala nějaké papíry. Potom mi řekla, že jsme v dětském domově a že zde musím nějaký čas zůstat a že si sem pro mě zase přijde. Když se se mnou matka loučila, srdce se mi sevřelo, oči se mi zalily slzami a nebyl jsem schopen jediného slova. Věděl jsem, že mě zde opět nic dobrého nečeká.

Potom přišla jedna sestřička a vzala mě za ruku a řekla: „Pojď se mnou a neboj se.“ Nejprve mě zavedla do místnosti, kde byly vedle sebe v řadě samé postele. Ukázala na jednu z nich a řekla, že to bude moje postel na spaní. Potom mě vodila po celém ústavu a vysvětlovala mi, co všechno musím dělat. Kolem mě bylo mnoho neznámých dětských tváří. Jedny byly veselé, jiné smutné jako já.

Dětský ústav nebyl žádným domovem, ale byla to jakási dětská kasárna – samé příkazy, rozkazy a zákazy, přísná disciplína a hlídání na každém kroku.

Když jsem byl v ústavu několik dní, přišla ke mně jedna sestřička, vzala mě za ruku a vedla mě do jedné kanceláře, když jsme tam přišli, seděl za stolem jeden pán a také jedna starší babička. Podali mi židli, abych si k nim přisedl. Vypisovali nějaké papíry, které potom babička podepisovala. Babička se na mě stále usmívala, byla velmi sympatická a milá a z její tváře zářila velká добрta. Když bylo všechno sepsané, babička ke mně přistoupila a zeptala se: „Jak se jmenuješ?“ Odpověděl jsem: „Já se jmenuji Ondřej.“ Babička mi potom řekla, že si přišla pro mě a že budu bydlet v jejím domě.

Z toho, co mi babička řekla, jsem byl jako u vytržení. Po tom všem, co jsme dosud v životě prožil, jsem nemohl pochopit, že by mě mohl někdo mít tak rád. Když babička viděla, že jsem zaražený, tak mi znovu řekla: „Tak co, půjdeš se mnou?“ V tom okamžiku jsem babičce skočil kolem krku a s velkým pláčem jsem ji začal líbat. Babička mě začala utěšovat, abych neplakal, ale jí samotné se při tom také tlačily slzy do očí. Nakonec řekla: „Tak teda jdeme domů.“ Rozloučila se s úředníkem a sestřičkou, vzala mě za ruku a dovedla do svého domu.

Bylo tam jako v pohádce. Babička mě zavedla do malé ložnice, která byla připravena jen pro mě a řekla mi, že tam budu spávat. Babička byla veselá a šťastná a velmi dobře se o mě starala, aby mi nic nechybělo. Byla to skutečně zlatá osoba.

V babiččině domě bydlela ještě druhá rodina. Ti měli dvě děvčata. Patnáctiletou Aničku a sedmnáctiletou Marienku. Babička mě často nechávala s těmito děvčaty samotného doma a dívky mě měly hlídat. Měl jsem je velmi rád a ony zase mě. Bylo mi tehdy osm roků.

Vždy když jsem přišel ze školy, dala mi babička najíst a já jsem šel za děvčaty. Brzy mezi námi vzniklo hluboké citové pouto. I když jsem byl ještě malý kluk, tak jsem se do těchto děvčat zamiloval a ony do mne. Začali jsme spolu praktičkovat milostné hry a já jsem jim musel slíbit, že to nikomu neřeknu. Kdybych to sám neprožil, nikdy bych nevěřil, že tak malý chlapec může být zamilovaný do dospělých děvčat. Nikoho z našeho okolí ani nenapadlo, že se mezi námi odehrává velká láska.

Toto dobrodružství však mělo brzy skončit. Babička vážně onemocněla, takže musela jít do nemocnice. Ještě pár dnů jsem zůstal s děvčaty, ale nakonec jsem musel jít zase nazpátek do dětského domova. Loučení bylo těžké, ale nebylo žádné pomoci. V domově zase nastaly rozkazy a příkazy jako v kasárnách. Dlouho jsem na Aničku a Marienku, své dvě krasavice, vzpomínal.

Jednoho dne mě čekalo velké překvapení. Dostal jsem nenadálou návštěvu. Obě děvčata za mnou přišla do ústavu. Chodili jsme po parku sem a tam a vzpomínali na společné zážitky a ony mi slíbily, že mě jednou vytáhnou na celý den ven. To se také za nedlouho stalo a my jsme opět u nich doma prožívali milostné dobrodružství.

Děvčata přemluvila rodiče, aby dovolili vzít si mě domů na celý týden. Stalo se to při příležitosti sedmnáctých narozenin Marienky. Rodiče chodili do práce a vůbec netušili proč mě děvčata chtějí mít u nich doma. A tak jsme měli celý týden zase jen pro sebe. Děvčata slíbila, že mě budou vždy každou druhou nebo třetí neděli brát z ústavu domů. A to se také dařilo. Přece však byl jednoho dne těmito hrátkám učiněn definitivní konec.

Můj otec nevěděl, že mě moje matka dala do dětského domova. Zjistil to až když mu z ústavu poslali přípis, že zde má syna a musí za něj platit. Okamžitě pro mě do Malacek přijel a odvezl mě do svého domu do Velkých Levár, kde žil se svou druhou manželkou. Tak jsem se znovu dostal ke svému otci.

Když se otec rozvedl s mojí matkou, vzal si vdovu, která už měla z prvního manželství dva syny Alberta a Štefana a spolu pak měli dalšího syna Milana. Otcova druhá manželka, která se shodou okolností jmenovala stejně jako moje matka Josefína, s ním však měla stejné problémy jako moje matka. Otcí se stále nechtělo pracovat a pouze si přivydělával domácí výrobou košíků jako před tím a vedl v podstatě cikánský život. Otcova druhá žena mě přijala jako kdybych byl její syn. Nedělala mezi námi dětmi žádné rozdíly. Byla k nám spravedlivá a starala se abychom nikdy neměli hlad. Byla pro mě jako druhá matka.

Pokračování příště

Redakčně upraveno podle zápisů Ondřeje Dunara

Sněhové sochy v Chicagu

Jak jsme již informovali v lednovém čísle Hlasů Národa ve dnech 23.-26. ledna 2013 vznikaly sochy ze sněhových bloků v centru Chicaga. V parku před zábavním centrem Navy Pier se mezinárodní soutěže ve sněhovém sochařství účastnilo celkem 16 mezinárodních profesionálních týmů výtvarníků ze Španělska, Mexika, České republiky, Ruska, Německa a Spojených Států. Česká republika byla reprezentována týmem ve složení: Pavel Špelda, Patrik Rosa a Marek Kříšťák. V sobotu odpoledne se mohli návštěvníci akce sami zapojit do hlasování o nejlepší sochu. Večer proběhlo slavnostní vyhlášení. První cenu publika a poroty získaly týmy z USA, druhé místo obsadil tým z České republiky a na třetím se umístil tým z Německa. Jménem českého týmu upřímně děkujeme všem, kteří nás podporovali!

Čeští sochaři při návštěvě naší misie v Brookfieldu.

„Stars observers“ – sněhová socha vytvořená českými sochaři na letošní soutěži v Chicagu: Muž a žena vzhlížejí ke hvězdám. Za toto dílo získal český tým v letošní soutěži druhé místo.

Protože jsme tuto soutěž navštívili již podruhé velmi si vážíme toho, že právě v letošním roce se podařilo uskutečnit nedělní návštěvu České misie v Brookfieldu, kde byl náš tým velmi přátelsky přijat. Těšili jsme se z toho, že můžeme být účastní nedělní bohoslužby se zajímavým kázáním, v němž mimo jiné otec Mons. Hladík zmínil vyprošování milosti pro osobu třeba na druhém konci planety. Tato informace mi připomněla trochu i naši situaci, kdy jsme z Čech přijeli do Chicaga, kde jsme nikoho neznali a právě Česká misie v čele s otcem monsignorem nás vždy podpořila jak návštěvou u našich soch, tak pozváním do misie a dali nám tak pocit, že v USA nejsme sami. Po mši svaté jsme byli pohoštěni výborným českým obědem a brzy poté jsme vyrazili na výlet s odborným výkladem pana profesora Tony Jandáčka. Navštívili jsme Český národní hřbitov, krematorium, hrobku starosty Čermáka a všechny sochy od sochaře Albína Poláška. Výlet jsme zakončili v centru Chicaga a druhý den ráno odletěli do Čech. Při cestě domů jsme se shodli, že to co se nám při krátkém pobytu v USA líbilo nejvíce byla právě neděle.

Za český tým Pavel Špelda

U sochy poutníka od Albína Poláška na Českém národním hřbitově.

The Holy Spirit, Giver of True Life

Each Sunday we profess in the Creed, "I believe in the Holy Spirit, the Lord and giver of life." What does this mean? Who is the Holy Spirit? What is this "life" that he gives? Let us first look at existence and animal life in order better to understand what human life is and who the Holy Spirit is.

"In Him we live and move and have our being." (Acts 17:28) This statement of St. Paul to the Athenians expresses a basic truth about God - He is the foundation of all being. Everything that exists, exists in God. God sustains all things in existence at every moment - from a pebble to the stars, from snails to human beings.

Furthermore, some creatures have life in addition to existence. The psalmist poetically describes God-given life in Psalm 104, 'All of these look to you to give them their food in due season. ... You hide your face, they are dismayed; you take away their breath, they die, returning to the dust from which they came. You send forth your spirit, and they are created, and you renew the face of the earth.' The Catechism of the Catholic Church sums it all up, saying, "God created the universe and keeps it in existence by his Word, the Son 'upholding the universe by his word of power' (Hebrews 1:3) and by his creator spirit, the giver of life." (ccc # 320)

It is clear to the philosophers and in the Scriptures and Catholic teaching that all things (from rocks to people) depend on God for existence. Furthermore, we can discern that there is a living spirit that breathes life into all living things, whether they be trees or squirrels or human beings. At the same time, we know that when the living spirit, the Holy Spirit, breathes life into human beings, there is something more. We receive more from the Holy Spirit than mere

existence or vegetable or animal life. Pope Benedict XVI, in a Wednesday audience, explained, "Our vocation is not merely to exist, inevitably to be part of history, or simply to be creatures of God. No, it is something greater: it is to be chosen, since before the foundation of the world, in the Son, Jesus Christ" (Dec. 5, 2012).

Firstly, human beings, unlike other creatures, are endowed with an immortal soul by a special act of God's creation, "The church teaches that every spiritual soul is created immediately by God - it is not 'produced' by the parents - and also that it is immortal: it does not perish when it separates from the body at death, and it will be reunited with the body at the final Resurrection" (ccc # 366).

Secondly, human beings are made not just for life, but for blessed life. According to Pope Benedict in his encyclical *Spe Salvi*: "There are moments when it suddenly seems clear to us: yes, this is what true 'life' is - this is what it should be like. ... [U]ltimately we want only one thing - 'the blessed life,' the life which is simply life, simply 'happiness.' In the final analysis, there is nothing else that we ask for in prayer. Our journey has no other goal - it is about this alone."

Pope Benedict proposes that we experience moments when we can say, "Yes, this is what true life is." Pause now and recollect such a moment in your life. We have now backed up into a discovery of the Holy Spirit, because, when we recall such a moment, we get a clear glimpse of the Holy Spirit, who is always involved in true life, blessed life, because he is holy and he is "Lord and giver of life."

There's always a unitive quality in those moments. We are brought into a deeper union with what is good and true and beautiful and with others and God.

Pope Benedict, in a beautiful catechesis he gave at World Youth Day in 2008, explains that the Holy Spirit is the bond of unity, specifically, "unity as communion, unity as abiding love and unity as giving and gift" (July 19, 2008). When we are experiencing true life, then, we are always experiencing life in the spirit, with the gifts of the Holy Spirit active and alive in us, enabling us to live unity - unity in communion, unity in abiding love and unity in giving and gift. This is much more than the life of plants and animals or the existence of dirt and rocks. Though, by God's mercy, we might sometimes experience such life without actively seeking it, we can become more alive if we actively participate in the Spirit's action. Thus Pope Benedict urges us, "let unifying love be your measure; abiding love your challenge; self-giving love your mission!"

Pope Benedict truly wants us to experience the blessed life, indeed to be immersed in the true and blessed life that the Holy Spirit actively seeks to give us. We do not merely exist, we are chosen - chosen for beatitude, chosen for blessed life with God. The Holy Father concludes his World Youth Day address by holding up the great promise of eternal blessed life, received through the power of the Holy Spirit: "In the end, life is not about accumulation. It is much more than success. To be truly alive is to be transformed from within, open to the energy of God's love. In accepting the power of the Holy Spirit you too can transform your families, communities and nations. Set free the gifts! Let wisdom, courage, awe and reverence be the marks of greatness!"

*By Father Boniface Hicks,
Christ is our Hope, January 2013*

Picturesque Regions of Ancestral Homeland

Eastern Bohemia (2)

The region of East Bohemia is endowed with many awesome natural wonders which attract both domestic and foreign tourists. Among these unique nature formations are two rock towns to the southeast of the Krkonoše mountain range. They are known as Adršpach-Teplice Rocks (Adršpašsko-Teplické skály), fascinating sandstone formations that can be explored on a marked trail. The path leads to Adršpach lake and on to Teplice rock town. The area captivates hikers and rock climbers during all seasons of the year.

In the southeastern corner of East Bohemia lies Litomyšl, one of Bohemia's oldest historic towns. It is relatively small but dynamic, established over 1,000 years ago on the trading route that linked Bohemia with Moravia. In the 11th century Prince Břetislav II founded a Benedictine monastery here. The settlement that emerged nearby was accorded municipal status in 1259 by Přemysl Otakar II. In 1344 the town became the seat of the second bishopric in Bohemia, after Prague. Captured by Hussites in the 15th century, it became a centre of the Bohemian Brethren community. In 1567 the town came into the possession of Vratislav of Pernštejn, Chancellor of the Bohemian Kingdom, who built a magnificent Renaissance palace for his family between 1568-81.

Pernštejn Palace is to the northeast of the main square (Smetanovo náměstí) and was included in 1999 on the UNESCO World Cultural Heritage list. The building contains two courtyards. The main one is square shaped and is flanked on three sides by three storied arcades. The fourth wall is profusely decorated with sgraffito which was regarded as the most beautiful of its kind in the former Austro-Hungarian Empire.

Inside the palace there are many rooms with historic furnishings, namely the Battle Hall and the Great Diving Hall. Especially dazzling is the late 18th century theatre, one of the oldest and best preserved in Europe. Bedřich Smetana made his debut as a pianist in this theatre.

Opposite the palace is the birthplace of Smetana, now the Smetana Museum. The building used to belong to the brewery where Bedřich's father was a brewer. One of the town's attractions is the annual International Opera Festival in June, which brings together many outstanding opera performers.

Bedřich Smetana (March 2, 1824 - May 12, 1884) came from a family of relatively prosperous brewers. His father was an enthusiastic amateur musician. His son showed extraordinary musical talent in his youth. After graduating from the secondary school in Pilsen he left for Prague to study composition with Josef Proksch. He supported himself by giving music lessons in the family of Count Thun.

The revolutionary year 1848 awakened Bedřich's nationalistic and political sentiments. He composed the song Warfare (Válka) his first cantata based on Czech text. Sadly, despite his sincere endeavours to master the Czech language, he never acquired the skill to write without spelling errors. After writing another choral composition known for patriotic words "Arise Czechs, the Lord is favouring us, let us stand firm for our rights." (Vzhůru Češi, Bůh nám přeje, stůjte pevně při svém právu!) After completing his musical studies, Smetana opened his own private musical school. The monetary rewards were small at first and the composer even turned to Franz Liszt, Hungarian pianist and composer, for financial assistance. Liszt recognized his talent and they formed permanent friendship.

In 1849 Smetana married an outstanding Czech pianist Kateřina Kolářová and his music academy gained excellent reputation while his teaching and concert skills kept growing. Unfortunately he suffered several family tragedies. Three of his four daughters died at an early age, his wife became terminally ill and his parents suffered a financial catastrophe. In an attempt to change his surroundings, he left for Swedish town of Göteborg to work there as a choir director and private tutor. After five years he returned to his homeland as a widower. He remarried, but despite hard work as an organiser of concerts, writing competent critiques, composing the Triumphal Symphony and becoming the choir director of Hlahol, he failed to obtain prestigious position as director of the Provisional Theater. Only after an amazing success of his opera *Braniboři v Čechách* (Brandenburgs in Bohemia) and especially *Prodaná nevěsta* (The Bartered Bride), did Smetana create a new, characteristic type of comic opera. He was finally appointed the first conductor (dirigent) of the Provisional Theater (Prozatímní divadlo) in 1866.

Bedřich Smetana keeps composing. Nevertheless, several hostile critics attack him

as a "Wagnerian foreigner" („Cizácký wagnerián“). Between 1869 and 1872 he composes *Libuše*, an opera which celebrates the glorious Czech Premyslid

dynasty but its premiere does not take place until 1881, at the auspicious opening of the National Theater.

In October 1874 Smetana suffers another personal tragedy, total loss of hearing. His last composition which he was still able to hear was the opera *Two Widows* (Dvě vdovy). His last operas *The Kiss* (Hubička), *The Secret* (Tajemství) and *The Devil's Wall* (Čertova stěna) were all composed by the totally deaf composer.

Gravely ill composer found temporary refuge at the gamekeeper's house of his daughter in Jabkenice where he composed his consummate opus, a cycle of symphonic poems entitled *Má vlast* (My Fatherland). It is a composition unequalled by any musical work in Czech history.

Although totally deaf and terminally ill Smetana continued composing his greatest chamber work, *Z mého života* (From My Life) and assorted works for piano, male and female choirs, as well as a string quartet, *Pražský karneval* (Prague Carnival).

Smetana's disease, however, destroys his physical and mental facilities. This genius of the musical art, undisputable founder of Czech national music who brought Czech vocal and instrumental music to world level ultimately dies in a Prague mental institution.

Music played an important role in shaping the Czech national identity. Bedřich Smetana was the first composer whose works espoused the aspiration of his countrymen. While his early compositions were partly rooted in German Romanticism, he took the themes primarily from the legends and history of his homeland as well as Czech folklore.

The provincial town of Litomyšl certainly produced a globally renown musical mastermind of whom the entire Czech Republic is rightfully proud.

Bedřich Smetana

Tony Jandáček

Photo on back page:
Adršpach-Teplice Rocks

